

LIII

Sesja Rady Miejskiej w Suwałkach

07 listopada 2018 roku

materiały dotyczące punktów : 4 – 5, 7 – 13, 15 – 17

Porządek LIII sesji Rady Miejskiej w Suwałkach
w dniu 7 listopada 2018 r. w sali obrad nr 26 godz. 16:00
w Urzędzie Miejskim w Suwałkach przy ul. Mickiewicza 1.

1. Otwarcie obrad.
2. Przyjęcie wniosków do porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu nr LII/2018 sesji Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 17 października 2018 roku.
4. Informacja o pracy Prezydenta Miasta Suwałk i wykonaniu uchwał Rady Miejskiej w Suwałkach od dnia 17 października 2018 r. ...2
5. Uzupełnienie sprawozdań z działalności Komisji Rady Miejskiej w Suwałkach za okres 2014-2018.6
6. Informacja o stanie realizacji zadań oświatowych w Mieście Suwałki za rok szkolny 2017/2018. (Materiał znajduje się w oddzielnej książeczce)
7. Sprawozdanie z realizacji „Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach na lata 2014-2020”.9
8. Informacja z konsultacji społecznych dotyczących projektu Uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2019 rok. ...55
9. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2019 rok. ...57
10. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019.89
11. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Osiedla Klasztorna w Suwałkach. ...91
12. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości na 2019 rok.94
13. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych na 2019 rok.96
14. **Interpelacje i zapytania radnych.**
15. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zmian w budżecie Miasta na 2018 rok. ...102
16. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie zmian w Wieloletniej Prognozie Finansowej Miasta Suwałki na lata 2018 – 2038.152
17. Rozpatrzenie projektu uchwały w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku skargi na rozpatrzenie nadzorcze nr NK-II.4131.70.2018.KK Wojewody Podlaskiego z dnia 29 sierpnia 2018 r. ...169
18. **Udzielenie odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych.**
19. Wnioski i oświadczenia radnych.
20. Zamknięcie obrad.

**Informacja o pracy Prezydenta Miasta Suwałk i wykonaniu
uchwał Rady Miejskiej w Suwałkach od dnia 17 października 2018 roku**

Od dnia ostatniej sesji Rady Miejskiej w Suwałkach wydałem 22 zarządzenia, między innymi w sprawach:

1. Powołania Komisji Przetargowych do przygotowania i przeprowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych na następujące zadania:

- a) „Opieka nad kotami wolno żyjącymi, całodobowa opieka weterynaryjna w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem bezdomnych zwierząt oraz pomoc w innych nieprzewidzianych sytuacjach z udziałem zwierząt wymagających interwencji, odłów zwierząt „dzikich” innych niż koty wolno żyjące oraz odłów zwierząt gospodarskich w latach 2019-2020”,
- b) „Odławianie bezdomnych zwierząt wraz z przejęciem nad nimi opieki w latach 2019-2020”,
- c) „Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne wytworzonych:
 - w sektorze I Suwałk”,
 - w sektorze II Suwałk,
 - w sektorze III Suwałk,
- d) „Audyt energetyczny powykonawczy ex-post dla projektu nr WND.RPPD.05.03.01-20-0119/16 pt. „Kompleksowa modernizacja energetyczna Zespołu Szkół nr 2 przy ul. Kościuszki 36 w Suwałkach”,
- e) „Drukarka przenośna 2018”.

2. Zarządzenia w sprawie powołania:

- a) komisji skrutacyjnej do liczenia głosów z przeprowadzonych na terenie Gminy Miasta Suwałki konsultacji społecznych w sprawie Suwałskiego Budżetu Obywatelskiego jako części budżetu Miasta na 2019 rok,

3. Inne zarządzenia w sprawach:

- a) lokalizacji punktów do głosowania na złożone projekty w przeprowadzanych na terenie Gminy Miasta Suwałki konsultacjach społecznych w sprawie Suwałskiego Budżetu Obywatelskiego jako części budżetu Miasta na 2019 rok,
- b) przyjęcia wykazu nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa, przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz użytkownika wieczystego,

- c) przyjęcia wykazu nieruchomości stanowiących własność Miasta Suwałk przeznaczonych do zbycia w drodze darowizny,
- d) przyjęcia wykazu nieruchomości stanowiących własność Miasta Suwałk przeznaczonych do zbycia w celu zwolnienia się z zobowiązania zapłaty odszkodowania,
- e) przyjęcia wykazu nieruchomości stanowiących własność Miasta Suwałk przeznaczonych do zbycia w celu zwolnienia się z zobowiązania zapłaty świadczenia pieniężnego,
- f) przyjęcia wykazu nieruchomości stanowiących własność Miasta Suwałk przeznaczonych do sprzedaży,
- g) przyjęcia wykazu nieruchomości stanowiącej własność Miasta Suwałk przeznaczonej do zbycia w drodze zamiany,
- h) ogłoszenia wyników czwartego naboru otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego w zakresie dofinansowania wkładu własnego do programów finansowanych z innych źródeł niż budżet Miasta Suwałk w 208 roku,
- i) przyjęcia wykazu nieruchomości stanowiącej własność Miasta Suwałk przeznaczonej do sprzedaży bezprzetargowej z bonifikatą,
- j) podwyższenia stawki czynszu w lokalach przy ul. Tadeusza Kościuszki 55 oraz ul. Marii Konopnickiej 4 wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Suwałki z tytułu dokonanego trwałego ulepszenia lokali,

Realizując uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach, wydałem kolejne zarządzenia:

- a) w sprawie zmian w budżecie miasta na 2018 rok, w wyniku których dokonano zmian w planach dochodów budżetowych:
 - zwiększono plan dochodów budżetowych o kwotę 2.225.953 zł, 1.717.722,14 zł
 - zmniejszono plan dochodów budżetowych o kwotę 12.903,71 zł, 250,00 zł

w planach wydatków budżetowych:

- zmniejszono plan wydatków budżetowych o kwotę: 834.605,00 zł, 725.500,71 zł, 1.459.949,00 zł
- zwiększono plan wydatków budżetowych o kwotę: 3.060.558,00 zł, 937.187,00 zł, 3.177.421,14 zł

powyższe zmiany związane były z dokonaniem przesunięć środków finansowych w działach: Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa, rodzina, transport i łączność, działalność usługowa, administracja publiczna, bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, różne rozliczenia, oświata i wychowanie, pomoc społeczna, ochrona zdrowia, edukacyjna opieka wychowawcza, gospodarka komunalna i ochrona środowiska, kultura fizyczna.

Ponadto w okresie sprawozdawczym:

1. Zapoznałem się i przyjąłem:

a) wniosek Wydziału Spraw Społecznych w sprawie:

- dofinansowania z funduszu alkoholowego szkoleń, programów i spektakli z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy, realizowanych przez placówki oświatowe, Suwalski Ośrodek Kultury w Suwałkach i Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

b) wnioski Wydziału Geodezji, Gospodarki Gruntami i Rolnictwa w sprawie:

- możliwości usytuowania gabloty reklamowej na nieruchomości położonej przy zbiegu ulic Kowalskiego i ul. Minkiewicza
- projektu zarządzenia w sprawie przyjęcia wykazu nieruchomości, stanowiącej własność Miasta Suwałk przeznaczonej do zamiany z Suwalską Spółdzielnią Mieszkaniową. Dotyczy działki komunalnej nr 12259/2 o powierzchni 0,0019 ha, położonej w Suwałkach przy ul. Korczaka, która wydzielona została w związku z przekroczeniem granicy działki nr 12252 przy budowie podjazdu dla osób niepełnosprawnych,

- projektu zarządzenia w sprawie przyjęcia wykazu nieruchomości, stanowiących własność Miasta Suwałk przeznaczonych do sprzedaży:

1/ oznaczona działkami nr 35236/58 i 32589/25 o łącznej powierzchni 0,0217 ha - położona w Suwałkach przy ul. Radomskiej – sprzedaż w drodze bezprzetargowej na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej. Cena: 24 846 zł brutto (cena 1 m² = 114,50 zł);

2/ oznaczona działką nr 32589/26 o powierzchni 0,0123 ha - położona w Suwałkach przy ul. Radomskiej – sprzedaż w drodze bezprzetargowej na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej. Cena: 14 084 zł brutto (cena 1 m² = 114,50 zł);

3/ oznaczona działką nr 10971 o powierzchni 0,0828 ha - położona w Suwałkach przy ul. Wigierskiej – sprzedaż w drodze bezprzetargowej na poprawienie warunków zagospodarowania nieruchomości przyległej. Cena: 215 170 zł (cena 1 m² = 259,87 zł) – zwolnienie z podatku VAT.

c) wniosek Wydziału Inwestycji pn. propozycja zadań do realizacji w ramach inicjatywy lokalnej oraz Lokalnych Inicjatyw Inwestycyjnych w roku 2019.

2. Zapoznałem się i pozytywnie zaopiniowałem:

a) Wniosek Wydziału Kultury, Turystyki i Promocji dotyczący dofinansowania noto fest – 3. Festiwalu Filmowego Suwałki (Stowarzyszenie na Rzecz Szerzenia i Rozwoju Kultury Wśród Młodzieży Chll&LUzz).

b) wniosek Wydziału Oświaty, Wychowania i Sportu dotyczący: informacji o stanie realizacji zadań oświatowych w Mieście Suwałki za rok szkolny 2017/ 2018.

- c) Wnioski Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi dotyczące:
- diagnozy społecznej rewitalizowanego centrum Suwałk,
 - analizy funkcjonowania Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych (Centrum Trójki) w 2017 roku i w pierwszym półroczu 2018. Analiza funkcjonowania Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych (Centrum Trójki) w 2017 roku i w pierwszym półroczu 2018.
- d) wnioski Biura Prezydenta Miasta dotyczące:
- Projektu „Healthy Boost”, Program Regionu Morza Bałtyckiego,
 - Innovation Circle Network – XI rocznej konferencji.
- d) wnioski Zarządu Dróg i Zieleni dotyczące:
- podjęcia decyzji dot. wydania zezwolenia na lokalizacji i umieszczenie tablic informacyjnych w rejonie ronda Ofiar Obławy Augustowskiej w lipcu 1945 roku na Suwalszczyźnie,
 - uzupełnienia Wniosku nr DIR/5546/3/7001/2018 oraz Wniosku Nr DIR/5546/4/7613/2018 dotyczącego ilości i rodzaju progów zwalniających na terenie Miasta Suwałk,
- e) wniosek ZBM TBS Sp. z o.o. dotyczący o wyrażenie zgody na dokonanie zmian w planie remontów i zadań inwestycyjnych realizowanych w 2018 r. na nieruchomościach stanowiących własność Gminy Miasta Suwałki,
- f) wniosek PGK w Suwałkach Sp. zo.o. dotyczący rozbudowy cmentarza komunalnego o budynek administracyjno-gospodarczy.
3. Zapoznałem się i przedłożyłem projekty uchwał będące przedmiotem obrad dzisiejszej sesji.

PREZYDENT
Czesław Benkiewicz

**Uzupełnienie Sprawozdania z dnia 25 września 2018 r.
z działalności Komisji Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa
Rady Miejskiej w Suwałkach za okres 2014 – 2018.**

Zgodnie z art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432) oraz § 48 ust. 3 Statutu Miasta Suwałk (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2373) komisje Rady Miejskiej w połowie kadencji Rady oraz przed jej zakończeniem przedstawiają na sesji sprawozdania ze swojej działalności.

Komisja pracowała zgodnie z regulaminem przyjętym na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 2014 r. oraz w oparciu o roczne plany pracy, przyjmowane na dany rok kalendarzowy i akceptowane przez członków Komisji.

W okresie sprawozdawczym Komisja do 7 listopada 2018 r. odbyła **49 posiedzeń**, odbywających się w sali konferencyjnej Urzędu Miejskiego, na których zajmowała się omawianiem i opiniowaniem tematów kierowanych przez Prezydenta Miasta, w zakresie spraw dotyczących kształtowania polityki ochrony zdrowia mieszkańców oraz polityki społecznej miasta, prawidłowości funkcjonowania pomocy społecznej, placówek służby zdrowia, prawidłowości funkcjonowania urzędów i instytucji, a także współpracy z organizacjami pozarządowymi w dziedzinie pomocy społecznej, ochrony zdrowia i opieki nad dzieckiem.

Tematyka posiedzeń pracy komisji została odzwierciedlona w protokołach.

Członkowie Komisji zaopiniowali **124 projekty uchwał**, które zostały skierowane na sesje Rady Miejskiej.

Przewodniczący

Komisji Spraw Społecznych i Bezpieczeństwa

Rady Miejskiej w Suwałkach

Kamil Lauryn

Suwałki, dnia 7 listopada 2018 r.

**Uzupełnienie do Sprawozdania
(z dnia 25 września 2018 r.)
z działalności Komisji Strategii i Rozwoju Gospodarczego
Rady Miejskiej w Suwałkach za okres 2014-2018.**

Zgodnie z art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432) oraz § 48 ust. 3 Statutu Miasta Suwałk (*Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2373*) komisje Rady Miejskiej w połowie kadencji Rady oraz przed jej zakończeniem przedstawiają na sesji sprawozdania ze swojej działalności.

W okresie sprawozdawczym Komisja odbyła **50 posiedzeń**, na których zajmowała się omawianiem i opiniowaniem tematów wynikających z planu pracy oraz kierowanych przez prezydenta miasta, a także dyrektorów jednostek miejskich oraz radnych.

Tematyka posiedzeń została odzwierciedlona w protokołach.

W ciągu kadencji członkowie Komisji zaopiniowali **211 projektów uchwał**, które zostały skierowane na sesje Rady Miejskiej w Suwałkach.

***Przewodniczący Komisji
Strategii i Rozwoju Gospodarczego
Rady Miejskiej w Suwałkach***

Zdzisław Koncewicz

Suwałki, dnia 07 listopada 2018 r.

**Uzupełnienie do Sprawozdania
(z dnia 25 września 2018 r.)
z działalności Komisji Finansowo – Budżetowej Rady Miejskiej
w Suwałkach za okres 2014 – 2018.**

Zgodnie z art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432) oraz § 48 ust. 3 Statutu Miasta Suwałk (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 2373) komisje Rady Miejskiej w połowie kadencji Rady oraz przed jej zakończeniem przedstawiają na sesji sprawozdania ze swojej działalności.

W okresie sprawozdawczym Komisja odbyła **55 posiedzeń** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Suwałkach. Na posiedzeniach były omawiane i opiniowane tematy wynikające z planu pracy oraz tematy skierowane przez prezydenta miasta, dyrektorów jednostek miejskich i radnych.

Przebieg posiedzeń został odzwierciedlony w protokołach.

W ciągu kadencji członkowie Komisji zaopiniowali **322 projektów uchwał**, które zostały skierowane na sesje Rady Miejskiej w Suwałkach.

***Przewodniczący
Komisji Finansowo-Budżetowej
Rady Miejskiej w Suwałkach***

Józef Wiesław Murawko

Suwałki, dnia 07 listopada 2018 r.

Sprawozdanie oceniające realizację zapisów „Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach na lata 2014-2020”.

Cel operacyjny 1.1. Wzrost innowacyjności gospodarki

1.1.1. Rozwój centrum ratownictwa medycznego

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Doposażenie i rozwój laboratorium ratownictwa medycznego	Park NT	Służby ratownictwa medycznego, firmy z sektora	1.000.000 zł	Fundusze unijne, instrumenty zwrotne, środki własne	Park NT zatrudnił ratownika medycznego do zarządzania oraz rozwoju laboratorium oraz dokonał zakupu drobnego sprzętu medycznego niezbędnego do przeprowadzania kursów kwalifikowanej pomocy (min. AED szkoleniowy).
Utworzenie w oparciu o laboratorium ratownictwa medycznego centrum szkoleniowego służb ratowniczych z Polski i innych krajów europejskich.	Park NT	Firmy z właściwych sektorów	-	Fundusze unijne, instrumenty zwrotne, środki własne	Działanie w trakcie realizacji. Park NT zatrudnił ratownika medycznego do zarządzania oraz rozwoju laboratorium. Nawiązane zostały kontakty z partnerami z Litwy, Białorusi i Rosji (obwód Kaliningradzki) w celu wykorzystania laboratorium w projektach transgranicznych. Park NT uzyskał pozwolenia od Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego na przeprowadzanie certyfikowanych kursów kwalifikowanej pomocy. Park NT uzyskał pozwolenia od Konsultanta Wojewódzkiego do spraw medycyny ratunkowej na przeprowadzanie warsztatów i seminariów dla ratowników medycznych, wraz z możliwością przyznawania punktów edukacyjnych.

1.1.2. Wspieranie rozwoju Parku Naukowo-Technologicznego Polska-Wschód.

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Nawiązanie współpracy z instytucjami badawczo-naukowymi z miast partnerskich	Park NT	Firmy z właściwych sektorów	-	Fundusze unijne, instrumenty zwrotne, środki własne	Park NT prowadzi rozmowy z różnymi podmiotami w tym także z podmiotami z miast partnerskich (Mariampol i Alytus). Obecnie PNT współdziała z Polsko-Kazachstańską Izbą Przemysłowo-Handlową, Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, Uniwersytetem w Białymstoku, Politechniką Białostocką, Polskim Stowarzyszeniem Doradczym i Konsultingowym. PNT w ramach współpracy z instytucjami badawczo naukowymi przeprowadził w dniu 9 listopada 2017r. konferencję w ramach Forum Biznesowe Pogranicza „Food Industry Life”, w której uczestniczyła kadra Uniwersytetu w Białymstoku, Politechniki Warszawskiej i Politechniki Białostockiej.
Poszukiwanie odpowiednich najemców infrastruktury laboratoryjnej PNT	Park NT	Firmy z właściwych sektorów	-	Środki własne	Park NT wynajął firmie Kruszbet laboratorium energii odnawialnej, halę procesów technologicznych firmom Alsi Express, Theravibe, IRPARK, WT MACHINE, Salag oraz laboratorium platforma multimedialna firmom M WINDYKACJE, VEREIST, ENCODE, MEGASONIC.. Park NT zatrudnił koordynatora laboratorium chemicznego w celu elastycznego wynajmowania powierzchni mniejszym podmiotom. PNT zdobył najemcę w laboratorium – firmę ECOLOGIE.. PNT zatrudnił ratownika medycznego do zarządzania laboratorium, w tym jego wynajmu zainteresowanym podmiotom – ratownik medyczny prowadzi szkolenia medyczne z użyciem sprzętu.
Wypracowanie metod transferu technologii do suwalskich firm	Park NT	Firmy z właściwych sektorów	-	Fundusze unijne, instrumenty zwrotne, środki własne	Park NT przystąpił do sieci współpracy Enterprise Europe Network ¹⁾ . Celem sieci jest pomoc w nawiązaniu kontaktów biznesowych i technologicznych z kontrahentami z zagranicy.

					Obecnie zarejestrowało się 5 firm z regionu, które zgłosiły swoje zapytania do sieci. Z kolejnymi firmami prowadzone są rozmowy. Wygenerowane zostały zapytania o współpracę i podmioty nawiązały pierwszy kontakt. Monitorowane są efekty biznesowe. Podjęto szereg rozmów, kontaktów. Prowadzone są rozmowy przez przedsiębiorców finalizujących kontrakty. Na bieżąco przesyłane są najciekawsze oferty współpracy m.in. z Rumunii, Kazachstanu, Włoch itp. Zorganizowany został wyjazd na targi rolnicze na Litwie, w którym wzięli lokalni przedsiębiorcy. W 20-21 października 2016r. zorganizowany był wyjazd „Horizon 2020 Brokerage Event at RIGA COMM 2016”. W ramach projektu z programu Interreg Lietuva-Polska, powołano sieci współpracy: inkubatorów przedsiębiorczości i sieci ośrodków naukowo-badawczych. W ramach programu „Platforma startowa – Hub of Talents” w roku 2017 firmy były kontaktowane z centrami transferu technologii, laboratoriami i innowacyjnymi firmami. W procesie zamówień publicznych firmy projektowały, wyprodukowały i przetestowały prototypy swoich produktów i usług. ¹⁾ Enterprise Europe Network to międzynarodowa sieć oferująca małym i średnim przedsiębiorstwom kompleksowe usługi pomagające rozwijaniu ich potencjału i innowacyjnych zdolności. Sieć została powołana w ramach Programu Ramowego na rzecz Konkurencyjności i Innowacji (Competitiveness and Innovation Framework Programme CIP 2007 - 2013). Podmioty gospodarcze zainteresowane
--	--	--	--	--	---

					rozszerzeniem swojej działalności na nowe rynki zagraniczne mogą uzyskać niezbędne informacje i pomoc doradczą związaną z rozpoczynaniem i prowadzeniem działalności w wybranych krajach członkowskich Unii Europejskiej, korzystając z usług "Enterprise Europe Network".
Nawiązanie współpracy z Parkami NT Polski Wschodniej – powołanie stowarzyszenia Parków NT Polski Wschodniej	Park NT	Parki NT	-	Fundusze unijne, instrumenty zwrotne, środki własne	Podpisane zostało porozumienie (07.08.2014 r.) o współpracy pomiędzy 8 parkami naukowo technologicznymi z Kielc, Olsztyna, Elku, Lublina, Suwałk, Białegostoku, Puław i Elbląga oraz Rzeszowską Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w zakresie budowy ekosystemu innowacji Polski Wschodniej. We współpracy z parkiem z Białegostoku, Olsztyna, Łomży, Elbląga, Elku w latach 2016-2017 wyinkubowano 60 podmiotów. W ramach inkubacji jednaście podmiotów suwalskich otrzymało wsparcie z czego pięć w Suwałkach (Ze względu na ograniczenia projektowe, tylko 5 pomysłów mogło skorzystać z procesu inkubacji w PNT Suwałki. Pozostała 6 skorzystała ze wsparcia w Białostockim PN i Łomżyńskim PN). Współpraca jest kontynuowana w ramach nowej edycji konkursu dot. platform startowych na lata 2018-2023. PNTPW wszedł w partnerstwo z Białostockim PNT i Parkiem NT z Łomży. Obecne prace są na etapie pisania i składania wniosku do programu 1.1.1. Platformy Startowe.

Cel operacyjny 1.2. Poprawa infrastruktury technicznej dla celów gospodarczych

1.2.1. Przygotowanie terenów pod inwestycje prywatne

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
-----------	-------------------------	----------------	-------	---------------------	-----------------

Tereny inwestycyjne w sąsiedztwie SSSE	Miasto Suwałki, PWiK	Przedsiębiorcy	49.800.000 zł	Fundusze unijne, środki własne	W 2015 r. wspólnie z firmą Padma 3.0 wybudowano fragment ul. Turkusowej na odcinku od skrzyżowania z ul. Brylantową do wsi Dubowo. Z uwagi na zmianę sytuacji wynikającą z dużej inwestycji realizowanej przez firmę Tanne sp. z o.o. (spółkę zależną od Fabryk Mebli Forte S.A.) wstrzymane zostały prace dotyczące pozyskania gruntów od SSSE S.A., które mogły być zgłoszone w ramach konkursu dot. działania 1.4 RPOWP „Promocja przedsiębiorczości oraz podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej województwa – Tereny Inwestycyjne”. Miasto odstąpiło m.in. od planów budowy ul. Brylantowej i Krzemowej. Ulica Brylantowa została wykonana przez SSSE. Miasto zawarło 3 umowy z inwestorami, których przedmiot dot. m.in. rozbudowy infrastruktury technicznej przy terenach przyszłych inwestycji (umowa nr 19/2016 z firmą Tanne sp. z o.o. z dn. 09 marca 2016 r., umowa nr 22/2016 z p. Bylak z dn. 11 kwietnia 2016 r., umowa nr 16/2017 z firmą Forte SA z dnia 2 sierpnia 2017 r.). Miasto Suwałki w związku z rosnącą atrakcyjnością inwestycyjną znajdującą swoje potwierdzenie w kolejnych prowadzonych sprzedażach gruntów na terenie Podstrefy Suwałki Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej oraz w celu utrzymania dobrych warunków do lokowania inwestycji w mieście, złożyło wniosek do Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej S.A. z propozycją objęcia granicami strefy nowych gruntów będących własnością miasta (2017 r.). W tej sprawie podjęta została również jednogłośnie uchwała Rady Miejskiej w Suwałkach. W
---	-----------------------------	-----------------------	----------------------	---------------------------------------	---

Tereny inwestycyjne w sąsiedztwie PNT	Miasto Suwałki, PWiK	Przedsiębiorcy	3.000.000 zł	Fundusze unijne, środki własne	opublikowanym 8 grudnia 2017 r. rozporządzeniu Rada Ministrów rozszerzyła granice Podstrefy Suwałki SSSE o 14,5 ha gruntów, będących własnością Miasta Suwałk. Z uwagi na brak zainteresowania terenami położonymi przy PNT realizacja zadania została wstrzymana. Prowadzone są działania informacyjne związane z ofertą sprzedaży obecnie istniejących terenów inwestycyjnych.
Tereny inwestycyjne w strefie „Papiernia” (III i IV etap)	Miasto Suwałki, PWiK	Przedsiębiorcy	6.820.000 zł	Fundusze unijne, środki własne	W ramach III etapu wybudowano w 2014 r. ulicę Krakowską o długości 559,29 m (powierzchnia 3915 m ²) oraz sięgacz ul. Krakowskiej o długości 140 m (pow. 840 m ²), koszt zadania wyniósł 1 550 256,31 zł. Zadanie zrealizowane w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Litwa-Polska 2007-2013. Do zrealizowania pozostał IV etap, który obejmuje przebudowę ulic: Hubala będącej drogą gminną nr 101255B oraz ul. bez nazwy nr 101396B będącej drogą gminną. Planowany okres realizacji 2018 – 2020. Szacunkowy koszt 5 000 000,00 zł.
Przebudowa ul. Buczka (obecnie ul. Raczkowska) w ciągu drogi wojewódzkiej nr 655, w tym: a) od granic administracyjnych miasta do przejazdu kolejowego (Etap I) b) od przejazdu kolejowego do ul. Leśnej (Etap II) c) od ulicy Krakowskiej do ul. Utrata (Etap III).	Miasto Suwałki	Mieszkańcy miasta, regionu, przedsiębiorcy, turyści	22 000 000 zł 20 000 000 zł 16 571 309,87 zł	Fundusze unijne, środki własne	Dokumentacja projektowa została opracowana w 2015 r. przy dofinansowaniu RPOWP na lata 2007-2013. Planowany okres realizacji robót budowlanych 2017 – 2020. W lipcu 2016 r. został wydany ZRID na III etap. W dniu 07.08.2017 r. podpisano Umowę nr ZP/133/2017 z Oleckim Przedsiębiorstwem Drogowo-Mostowym Sp. z o.o. na przebudowę fragmentu ulicy Leśnej od ulicy Krakowskiej do ulicy Wojska Polskiego wraz z budową odcinka od ulicy Wojska Polskiego do ulicy Utrata, w docelowym przebiegu drogi wojewódzkiej nr 655 o całkowitej długości 1 733,25m. Wartość umowna robót 16.571.309,87 zł. Termin zakończenia robót

					budowlanych 01.09.2018 r. Realizacja projektu z udziałem środków z RPO WP na lata 2014-2020.
--	--	--	--	--	--

1.2.2. Prowadzenie przyjaznej dla przedsiębiorców polityki zarządzania gruntami należącymi do miasta

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Preferencyjne warunki nabywania na własność gruntów w użytkowaniu wieczystym	Miasto Suwałki	Przedsiębiorcy	W zależności od stawki bonifikaty, która zostanie przyjęta przez Radę Miejską.	Środki własne	Działanie zrealizowane Miasto Suwałki, na mocy uchwały Rady Miejskiej nr LIV/602/2014 z dnia 29 października 2014 r. w sprawie określenia warunków udzielania bonifikat od opłat z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości stanowiących własność Gminy Miasta Suwałk, wprowadziło preferencyjne warunki nabywania na własność gruntów w użytkowaniu wieczystym dla przedsiębiorców. W roku 2015 udzielono pomocy de minimis 6 przedsiębiorcom na kwotę 81.922 zł. Jednakże, mając na uwadze wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 10 marca 2015 r. (sygn. akt K29/13), Rada Miejska uchyliła przedmiotową uchwałę podczas sesji Rady Miejskiej w dniu 29 lipca 2015 r. (uchwała nr X/104/2015).

Cel operacyjny 1.3 Wzrost znaczenia przemysłów kreatywnych w rozwoju gospodarczym

1.3.1. Sieć współpracy między podmiotami sektora kreatywnego

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Konferencja dla przedstawicieli sektora kreatywnego	PNT, SOK, RFZ, KTZ	Przedstawiciele sektora kreatywnego,	25.000 zł.	Fundusze unijne, środki	W 2018 r. planowana jest organizacja przez PNT konferencji pn. „Wschodnie Dni Designu” poświęconej pomysłom kreatywnym, wzornictwu przemysłowemu etc.

					W 2018 r. to wydarzenie ma być realizowane w jednym terminie z Forum Biznesowym Pogranicza. Planowany termin organizacji konferencji: październik 2018 r. Po ew. pozytywnej ocenie konferencji rozważona będzie jej cykliczna organizacja.
Szkolenia i warsztaty dla przedstawicieli kreatywnego sektora	PNT, SOK, RFZ, KTZ	Przedstawiciele sektora kreatywnego, przedsiębiorcy, NGO	-	Fundusze unijne, środki własne	Działania w trakcie realizacji. 4 czerwca 2016 r. w Parku NT odbyło się spotkanie dedykowane młodym przedsiębiorcom z innowacyjnym pomysłem na biznes. W ramach spotkania odbyło się szkolenie z technik prezentacji i rozmów biznesowych, odbyła się projekcja polskiego filmu o startupowcach. 28 i 30 listopada 2017 r. oraz 5 grudnia 2017 r. odbyły się w SOK spotkania szkoleniowe dla wszystkich instruktorów (w tym koordynatorów mikroprojektów realizowanych w ramach programu dofinansowanego ze środków MKiDN pn. „DEDAL w ośrodku kultury – pomysł, projekt, realizacja, ekspresja artystyczna (2017-2019), który dot. organizacji warsztatów dla dzieci i młodzieży a także doskonaleniu kadry instruktorskiej) i pracowników (głównie kadry kierowniczej) SOK. Zrealizowano Wizytę studyjną i warsztaty wyjazdowe a także spotkania robocze. W 2018 r. planowana jest organizacja przez PNT konferencji pn. „Wschodnie Dni Designu” poświęconej pomysłom kreatywnym, wzornictwu przemysłowemu etc. W 2018 r. to wydarzenie ma być realizowane w jednym terminie z Forum Biznesowym Pogranicza. Planowany termin organizacji konferencji: październik 2018 r. Po ew. pozytywnej ocenie konferencji rozważona będzie jej cykliczna organizacja.
Cykliczne wydarzenie dla przedstawicieli kreatywnego z regionu	PNT, SOK, RFZ, KTZ	Przedstawiciele sektora kreatywnego, przedsiębiorcy, NGO	-	Fundusze unijne, środki własne	TechKluby, czyli otwarte spotkania, odbywające się w 16 miastach w całej Polsce poświęcone są wykorzystaniu nowoczesnych technologii w działaniach organizacji pozarządowych. W Suwałkach są realizowane od 2014 r. przez Stowarzyszenie Kulturalne KOSTROMA w Centrum Trójki – Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych (dofinansowanym z budżetu Miasta Suwałki). W trakcie spotkań uczestnicy dzielą się doświadczeniami z wykorzystaniem technologii, rozmawiają o nowych

					trendach i prezentują nowe narzędzia oraz sposoby ich użycia. Uczestnicy klubów nie tylko zdobywają nową wiedzę, ale także poznają osoby, które mogą im pomóc wdrożyć technologie w organizacji lub uruchomić nowy projekt. Ideą klubów jest tworzenie i umacnianie lokalnych sieci współpracy złożonych z przedstawicieli trzeciego sektora, biznesu i nauki). Od 2014 roku odbyło się kilkanaście spotkań. W 2017 roku odbyły się 4 TechKluby. Suwałski Techklub jest opisany tutaj: http://sektor3-0.pl/techklub/suwalki/ W marcu 2015 r. oraz w maju 2016 na zaproszenie SK Kostroma na spotkanie w Suwałkach przyjechali przedstawiciele Fundacji TechSoup, której celem jest zapoznanie przedstawicieli organizacji pozarządowych z możliwościami, jakie dają nowe technologie. Specjaliści doradzali m.in. jak zdobyć sprzęt i oprogramowanie w ramach programu Technologie.org.pl oraz jak skorzystać z darmowych opcji Office oraz Google. Dodatkowo są planowane kolejne działania w ww. temacie przez PNT.
Powołanie Północno-Wschodniego Klasty Kreatywności	PNT, SOK, RFZ, KTZ	Przedstawiciele sektora kreatywnego, przedsiębiorcy, NGO	-	Fundusze unijne, środki własne	Park Naukowo Technologiczny utrzymuje kontakt z członkami Północno-Wschodniego Klasty Edukacji Cyfrowej i podejmuje wspólne inicjatywy, w które zaangażowane są m.in. podmioty z sektora kreatywnego. Ważny z punktu widzenia Parku jest potencjał usług szkoleniowych świadczonych przez firmy do wykorzystania w projektach unijnych.
Wsparcie ze strony Parku NT dla przedstawicieli sektora kreatywnego	PNT, UM	Przedstawiciele sektora kreatywnego, przedsiębiorcy, NGO	-	Fundusze unijne, środki własne	Park NT otrzymał dofinansowanie w ramach działania 1.1.1 PO Polska Wschodnia w latach 2016-2017 na wsparcie innowacyjnych pomysłów, w tym ew. pomysłów z sektora kreatywnego i pokrewnych. W Suwałkach wykubowanych zostało 5 podmiotów, które otrzymały wsparcie księgowe, prawne, doradcze, mentorskie oraz wsparcie na rozwój pomysłu biznesowego. Zapewniona została powierzchnia biurowa. Całkowite obsadzenie pomieszczeń inkubatora technologicznego w Parku NT (46 podmiotów/lokatorów). W 2018 r. planowana jest organizacja przez PNT

						konferencji pn. „Wschodnie Dni Designu” poświęconej pomysłom kreatywnym, wzornictwu przemysłowemu rtc. W 2018 r. to wydarzenie ma być realizowane w jednym terminie z Forum Biznesowym Pogranicza. Planowany termin organizacji konferencji: październik 2018 r. Po ew. pozytywnej ocenie konferencji rozważona będzie jej cykliczna organizacja.
--	--	--	--	--	--	---

1.3.2. Stworzenie funduszu i wsparcie komercjalizacji produktów w sektorze kreatywnym

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Stworzenie funduszu, współfinansującego procedurę zdobycia ochrony praw autorskich produktów i utworów artystycznych	Zainteresowane NGOsy, Miasto Suwałki, PNT	Przedstawiciele sektora kreatywnego, przedsiębiorcy, NGO	-	Fundusze unijne, środki własne partnera	Działanie do zrealizowania. W ramach projektu EEN świadczone są konsultacje z rzecznikami patentowym. Obecnie skorzystały dwa podmioty z porad zorganizowanych w PNT. Stworzona została usługa rzecznika patentowego dzięki podpisaniu umowy o współpracy z Parkiem NT z Opola, który dysponuje rzecznikami pracującym w tej jednostce na etacie.
Wsparcie komercjalizacji produktów w sektorze kreatywnym	Zainteresowane NGOsy, Miasto Suwałki, PNT	Przedstawiciele sektora kreatywnego, przedsiębiorcy, NGO	-	Fundusze unijne, środki własne partnera	Park wspiera innowacyjne pomysły poprzez pomoc merytoryczną oraz preferencyjne stawki wynajmu pomieszczeń oraz laboratoriów. 18.09.2015 zorganizowano w PNT spotkanie z innowatorami. Dzięki realizacji ww. projektu dot. platform startowych 5 innowacyjnych pomysłów nowopowstałych podmiotów otrzymało wsparcie w wprowadzeniu produktów (prototypów) na rynek. PNTPW na bieżąco wspiera działalność podmiotów, w tym w sektorze kreatywnym, udzielając im usług doradztwa.

Cel operacyjny 1.4 Wzrost przedsiębiorczości

1.4.1. System zachęt i ulg podatkowych dla przedsiębiorców

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy	Koszt	Źródła	Stan realizacji
-----------	-------------------------	-------	-------	--------	-----------------

		docelowe		finansowania	
Kontynuacja wsparcia przedsiębiorców w ramach pomocy de minimis	Miasto Suwałki, FN, RFZ	Przedsiębiorcy	ok. 450.000 zł./rok	Środki własne	Działanie realizowane. W dniu 30 listopada 2016 r. Rada Miejska w Suwałkach podjęła uchwałę nr XXV/320/2016 w sprawie programu pomocy de minimis w zakresie zwolnień od podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z inwestycjami początkowymi na terenie miasta Suwałk (kontynuacja programu, poprzednia uchwała RM z dnia 24 września 2014 r. nr LII/578/2014). W latach 2012-2017 z pomocy de minimis związanej z tworzeniem nowych miejsc pracy skorzystało 16 przedsiębiorców, na łączną kwotę ok. 3 336 394,00 zł (utworzono 146 nowych miejsc pracy). Dodatkowo, Miasto Suwałki przyjęło 2 rozwiązania dot. dodatkowych instrumentów wsparcia przedsiębiorców: • UCHWAŁA NR XXV/321/2016 RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie udzielenia zwolnienia od podatku od nieruchomości stanowiącego regionalną pomoc inwestycyjną na inwestycję początkową (dot. terenów inwestycyjnych PNT PW sp. z o.o.). • UCHWAŁA NR XXXVIII/493/2017 RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości gruntów stanowiących zrekultywowane tereny po górniczych wyrobiskach nadziemnych zajętych na potrzeby prowadzenia działalności w zakresie turystyki, rekreacji i sportu.
Preferencyjne stawki czynszowe dla branży gastronomicznej wokół Placu MK	Miasto Suwałki, ZBM (obecnie ZBM TBS sp. z o.o.)	Przedsiębiorcy	-	Środki własne	Działanie realizowane ZBM ustalił wywoławczą stawkę czynszu na poziomie 15 zł/m²/m-c przy ogłaszaniu przetargów nieograniczonych na wynajem lokali użytkowych przeznaczonych na cele gastronomiczne zlokalizowane wokół Placu Marii Konopnickiej w Suwałkach.

Preferencyjne stawki opłat za zajęcie pasa drogowego	Miasto Suwałki, ZDiZ	Przedsiębiorcy	-	Środki własne	W okresie sprawozdawczym (2017-2018) nie ogłaszano przetargów na wynajem lokali użytkowych w obszarze Placu MK. Przy przedłużaniu umów na lokale gastronomiczne, zastosowano wyłącznie podwyżkę o średnioroczny wskaźnik wzrostu ceny usług ogłoszony przez prezesa GUS. Działanie realizowane Ustalono, uchwałą IX/92/2015 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 24 czerwca 2015r. (poprzednio uchwała nr XXIV/254/2012 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 sierpnia 2012 r.) w sprawie wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg, których zarządcą jest Zarząd Dróg i Zieleni w Suwałkach, stawki za zajęcie pasa drogowego na potrzeby ogródków kawiarnianych na poziomie 0,20 zł/m²/dzień (tj. znacząco niższym niż w innych miastach województwa) mają na celu aktywizację podmiotów gospodarczych z branży turystyczno-gastronomicznej oraz usługowej oraz zmniejszenie kosztów związanych z tworzeniem ogródków kawiarnianych i straganów. Od września 2014 r. do 30 maja 2018 r. łącznie wydano 278 decyzji administracyjnych za zajęcie pasa drogowego na potrzeby ogródków kawiarnianych i straganów (2014 r. – 10 decyzji, 2015 r. – 45 decyzji, 2016 r. – 118 decyzji, 2017 r. – 74 decyzje, 2018 r. – 31 decyzje). Ponadto, w okresie od 1 lipca 2016 r. do 30 maja 2018 r. zawarto łącznie 58 umów na zajęcie placów, skwerów, deptaków i parków na potrzeby ogródków kawiarnianych i straganów (2016 r. – 8 umów, 2017 r. – 30 umów, 2018 r. – 20 umów.)”
Obniżki czynszów dla najemców powierzchni remontowanych przestrzeniach miejskich.	Miasto Suwałki, ZBM (obecnie ZBM TBS sp. z o.o.)	Przedsiębiorcy	w zależności od prowadzonych prac remontowych	Środki własne	Działanie realizowane Zgodnie z par.6 ust. 6 Zarządzenia nr 39/2018 Prezydenta Miasta Suwałk z 30.01.2018 r. w sprawie zasad najmu lokali użytkowych oraz dzierżawy gruntów gminnego zasobu nieruchomości na okres do lat 3, wprowadzona została zasada, że w przypadku potwierdzonych utrudnień w okresie dłuższym niż 7 dni roboczych związanych z

					UE. W ramach środków unijnych zorganizowano wyjazd w listopadzie 2016 roku na spotkanie z prywatnymi inwestorami i funduszami VC. Oprócz tego PNTPW uczestniczy w projekcie Interreg (luty 2017 – lipiec 2018) o nazwie „CooPlatform”, gdzie zostały opracowane materiały multimedialne dotyczące pozyskiwania kapitału i sesji pitchingowych.
--	--	--	--	--	---

1.4.2.2. Usługi dla biznesu

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Park jako ośrodek usług skierowanych do biznesu (doradcze, szkoleniowe, lokalowe, prawne, techniczne)	Park NT	Przedsiębiorcy	-	Fundusze unijne, środki własne Parku NT	W ramach projektu 1.1.1 Platformy starowe wyinkubowane zostało 5 podmiotów. Wszystkie otrzymały usługi doradcze, szkoleniowe, prawne i techniczne. Doradcy biznesowi pomogli stworzyć modele biznesowe, biznes plany oraz rozwinąć usługi i produkty do poziomu prototypu. W ramach projektu EEN świadczy usługi doradcze pomagające założyć działalność gospodarczą. Park NT otrzymał akredytację ośrodka innowacji od Ministerstwa Rozwoju, która pozwala PNT świadczyć usługi w ramach programu 2.3.2 PO IR dla Instytucji Otoczenia Biznesu i MŚP. Park może świadczyć usługi: 1) usługi doradcze w zakresie innowacji – doradztwo, pomoc i szkolenia w zakresie transferu wiedzy, 2) usługi doradcze w zakresie innowacji - doradztwo, pomoc i szkolenia w zakresie nabywania i ochrony wartości niematerialnych i prawnych oraz korzystania z nich, 3) usługi doradcze w zakresie innowacji – doradztwo, pomoc i szkolenia w zakresie korzystania z norm i regulacji, w których są one osadzone, 4) usługi wsparcia innowacji – udostępnienie przestrzeni biurowej, banków danych, zasobów bibliotecznych, badań rynku, laboratoriów, 5) usługi wsparcia innowacji – znakowanie, testowanie i certyfikację jakości w celu opracowania bardziej efektywnych produktów procesów i usług

					PNT jest partnerem projektu „Podlaskie Centrum Wspierania Ekonomii Społecznej”, który realizowany jest w ramach priorytetu VII „Poprawa spójności społecznej”, Działanie 7.3 Wzmocnienie ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. Projekt swoim zasięgiem obejmuje obszar subregionu suwalskiego czyli powiaty: m. Suwałki, powiat suwalski, augustowski, sejneński, moniecki i sokólski. Okres realizacji projektu: 01.03.2017 – 29.02.2020 Cel główny projektu jest wzmocnienie roli ekonomii społecznej w rozwoju społeczno-gospodarczym województwa podlaskiego poprzez działania wspierające podmioty ekonomii społecznej oraz utworzenie 113 miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych na terenie subregionu suwalskiego w okresie 01.03.2017-29.02.2020. Wartość projektu: 7 182 321,65zł Wkład Funduszy Europejskich: 6 936 205,56 Projekt Interreg Lietuva-Polska LT-PL CooPlatform (1 luty 2017 – 31 lipiec 2018) dotyczy działań skupionych na wzmocnieniu jakości usług organizacji zajmujących się wspieraniem biznesu na obszarze objętym Programem Współpracy poprzez dzielenie się wiedzą i dobrymi praktykami między organizacjami wsparcia biznesu i szkolenie personelu organizacji wsparcia biznesu w celu dostarczenia wysokiej jakości usług dla nowych przedsiębiorców, także mentoringu dla ludzi młodych i innych członków społeczeństwa w celu zwiększenia i wzmocnienia jakości nowo tworzonych podmiotów, w szczególności innowacyjnych, jak również w celu regionalnego wzrostu gospodarczego na obszarze objętym projektem. 27 czerwca 2017 odbyło się w ramach projektu Big Idea Competition. Rywalizowało w nim 5 zespołów, 19 zawodników. Udzielane były na bieżąco konsultacje dla około 20 osób. W ramach konsultacji 2 stycznia 2018r. jedna firma zdecydowała się założyć działalność „Uderz do baru” Michał Kuprewicz.
--	--	--	--	--	---

					Napisane zostały wytyczne „Dobre praktyki w akceleracji podmiotów gospodarczych” oraz „Dobre praktyki wystartowania przedsiębiorcy”. Praktyki dotyczą pozyskiwania kapitału, sesji pitchingowych oraz rozwoju pracowników firm. 15 marca 2018 odbyło się specjalne szkolenie online z ekspertem Michałem Korbą „Jak opracowywać model biznesowy?” dostępne pod adresem: https://www.youtube.com/watch?v=ondzsxrNndw
Uczestnictwo w sieciach współpracy podmiotów wspierających przedsiębiorczość	Park NT	Przedsiębiorcy	-	Fundusze unijne, środki własne Parku NT	Park NT przystąpił do sieci współpracy Enterprise Europe Network. Celem sieci jest pomoc w nawiązaniu kontaktów biznesowych i technologicznych z kontrahentami z zagranicy. Obecnie zarejestrowało się 8 firm z regionu, które zgłosiły swoje zapytania do sieci. Z kolejnymi firmami prowadzone są rozmowy. Wygenerowane zostały zapytania o współpracę i podmioty nawiązały pierwszy kontakt. Monitorowane są efekty biznesowe. Na akceptację ofert współpracy przez właściwą komórkę Komisji Europejskiej czeka obecnie 5 profili, kolejnych 5 jest w kolejce do wprowadzenia do bazy. Podjęto szereg rozmów, kontaktów. Prowadzone są rozmowy przez przedsiębiorców finalizujące kontrakty. Na bieżąco przesyłane są najciekawsze oferty współpracy m.in. z Rumunii, Kazachstanu, Włoch itp. Zorganizowany został wyjazd na targi rolnicze na Litwie, w którym wzięli lokalni przedsiębiorcy. W ramach przygotowania projektów z programu Interreg Lietuva-Polska, prowadzone są prace przygotowawcze powołania sieci współpracy: inkubatorów przedsiębiorczości i sieci ośrodków naukowo-badawczych.
Promocja lokatorów Parków podczas spotkań kooperacyjnych i imprez typu brokerage organizowanych przez sieć Enterprise Europe Network	Park NT	Przedsiębiorcy, lokatorzy parku	w zależności od budżetu projektu	Fundusze unijne, środki własne Parku NT, opłaty od firm	Wyjazd na spotkania B2B odbywających się podczas Międzynarodowych Targów Meblowych w Ostródzie (8-11.09.2015r.)). W spotkaniach udział wzięły dwa podmioty, w tym jeden z lokatorów PNTPW. Odbył się wyjazd na targi Ka pasesi w Kownie, które odbyły się 1 kwietnia 2016 r. Targi poświęcone były branży rolniczej. Na wyjazd zgłosiły się dwie firmy, udało się przeprowadzić kilka rozmów biznesowych. Na bieżąco wyszukiwane są oferty targowe w których można wziąć

					udział, a w szczególności bez dodatkowych kosztów. Park monitoruje na bieżąco pojawiające się imprezy targowe lub misje handlowe. W ramach Forum Biznesowe Pogranicza w listopadzie 2017 r. promowani byli lokatorzy i mieli możliwość wystawiania się oraz udziału w konferencji (szczególnie aktywni Vitera, Agro Doradztwo). W ramach spotkań kooperacyjnych w projekcie EEN oraz Interreg promowani są lokatorzy i następuje łączenie ich z podmiotami zagranicznymi czy też polskimi.
Wirtualne biuro	Park NT	Przedsiębiorcy	-	Fundusze unijne, środki własne Parku NT	Park NT oferuje usługę wirtualnego biura. Obecnie korzysta z niej 24 podmiotów.

1.4.2.3. Promocja oferty Parku NT

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Nagłośnienie oferty Parku wśród uczniów	Park NT	Potencjalni przyszli przedsiębiorcy	-	Fundusze unijne, środki własne Parku NT	Odbyła się promocja projektu Hub of Talents. Zorganizowano spotkania informacyjne, wzięto udział w imprezie startupowej, wykupiono szereg materiałów prasowych. Efektem działań jest duże zainteresowanie projektem, co przełożyło się na liczbę złożonych aplikacji. Opracowywany jest program zajęć z chemii, marketingu i przedsiębiorczości, skierowany do uczniów szkół średnich. W styczniu 2016 r. odbyło się spotkanie dyrektorów szkół i nauczycieli chemii z Suwałk Ferie w Parku – 4 spotkania z uczniami ze świetlic w okresie ferii zimowych. Zrealizowano cykl zajęć praktycznych dla uczniów szkół średnich pt. „Wszystko jest chemią”, 10 zajęć po 2 godziny każde. W roku 2017 świadczone były usługi doradztwa w siedzibie uczelni PWSZ. III edycja konkursu o tematyce biznesowej pn. bizneSÓWKI przeprowadzona przez PNT skierowana była głównie do suwalskiej młodzieży.

Udział w targach i wydarzeniach branżowych	Park NT	Przedsiębiorcy	40.000 zł/rok ¹	Fundusze unijne, środki własne Parku NT	Współorganizacja spotkań B2B podczas Międzynarodowych Targów Meblowych w Ostródzie (8-11.09.2015 r.). Współorganizacja misji handlowej na Litwę z Podlaską Fundacją Rozwoju Regionalnego. Otrzymanie statusu partnera spotkań B2B organizowanych podczas targów CEBIT w Niemczech. PNTPW jest jednym z organizatorów cyklicznej imprezy Forum Biznesowe Pogranicza, które jest doskonałą okazją dla firm do spotkań B2B. PNTPW zorganizował wyjazd na Venture Day w Gdyni w 17-18 listopada 2016 roku. W wyjeździe brały udział 3 firmy i uzyskały wiele kontaktów oraz przeprowadzone rozmowy pomogły im w pozyskiwaniu kapitału z innych źródeł.
Promocja poprzez stronę www	Park NT	Przedsiębiorcy	-	Fundusze unijne, środki własne Parku NT	Bieżące zamieszczanie informacji na stronie PNTPW. Zmieniona została szata graficzna strony oraz oprogramowanie. Strona jest bardziej elastyczna i czytelna. Na bieżąco zamieszczane są informacje, grafiki, zdjęcia.
Promocja oferty kongresowej	Park NT	Przedsiębiorcy	-	Fundusze unijne, środki własne Parku NT	Na bieżąco uzupełniana jest baza podmiotów z regionu. Wykorzystywana jest ona do promocji wydarzeń, szkoleń i konferencji. Baza jest wykorzystywana podczas organizacji różnych wydarzeń. Za jej pośrednictwem rozsyłane są zaproszenia.
Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii promującej potencjał Parku w zakresie: możliwości współpracy z MSP, usług kierowanych do grup docelowych, możliwości laboratoriów,	Park NT	Firmy z właściwych sektorów; ośrodki badań, uczelnie, instytuty badawcze	-	Fundusze unijne, instrumenty zwrotne, środki własne	Zostały zorganizowane spotkania z mediami informujące o ofercie PNT oraz spotkania z przedsiębiorcami. Zorganizowana została konferencja prasowa dotycząca projektu Hub of Talent – platforma startowa dla nowych pomysłów. Wykupiono szereg artykułów sponsorowanych. Zorganizowany został tydzień przedsiębiorczości w dniach 16-19 listopada 2015 r. Poruszone zostały tematy: rozliczanie międzynarodowego VAT, pozyskiwanie pracownika na rynku międzynarodowym, transgraniczny rynek detaliczny oraz odnawialne źródła energii. W spotkaniach łącznie wzięło udział ponad 200 uczestników. Realizowane są na bieżąco spotkania z przedsiębiorcami w PNTPW. Przedsiębiorcy zainteresowani są źródłami finansowania, możliwościami współpracy (laboratorium) oraz projektami realizowanymi przez Park (platforma startupowa, sieć europejskiej współpracy).

¹ Szacunkowy koszt udziału w dwóch imprezach targowych rocznie na terenie Polski.

					Promowana jest infrastruktura Parku do wykorzystania przez przedsiębiorców. Park uczestniczył w 24 finale WOŚP, który odbył się 10 stycznia 2016 r. Podczas imprezy z pokazów organizowanych w laboratoriach Parku skorzystało około 300 osób, najczęściej rodzice z dziećmi. Ukazała się reklama PNT PW w piśmie Europrojekty PL/ Euroregiony nr 109, promującą Park, laboratoria i ofertę suwalskiego Parku dla businessu. Ukazały się informacje promujące Park w prasie i telewizji litewskiej oraz prasie rosyjskiej (Obwód Kaliningradzki). Nawiązana została współpraca z mediami lokalnymi i regionalnymi. W 2016 r. zorganizowane zostały szkolenia: Kreowanie marki na rynkach zagranicznych oraz Zarządzanie ryzykiem walutowym. W 2017 r. zorganizowane zostały szkolenia: „Ochrona praw własności przemysłowej” oraz „ABC skutecznego eksportu na rynki skandynawskie”. W kwietniu 2017 odbyła się również konferencja zamykająca program Hub of Talents z udziałem mediów. Jedna z firm inkubowanych Prognosis w ramach środków z Ministerstwa Rozwoju nagrała film promocyjny emitowany na onet.pl https://vod.pl/programy-onetu/na-czasie-lukasz-grass-8112017/w8hg9bf, który miał dużą liczbę odsłon. W ramach filmu promowane było zarówno miasto Suwałki jak i PNTPW. W okresie marzec – listopad 2017 w ramach szeroko zakrojonej kampanii promocyjnej PNT skontaktował się w formie telefonicznej-mailowo-listownej z ponad 2 000 przedsiębiorców, którzy uzyskali informację nt. działań w PNTPW oraz możliwości współpracy. PNTPW uczestniczył w finale WOŚP w 2017 r. Mieszkańcy miasta mogli zwiedzić Park, nauczyć się programowania, zapoznać się z nowoczesnymi technologiami kreowanymi w Park przez przedsiębiorców. W ramach wyjazdów zagranicznych promowana jest wśród partnerów infrastruktura Parku. Są wstępne zainteresowania z Wielkiej Brytanii i Łotwy. Park nawiązał współpracę z mediami i przesyła artykuły do publikacji. Organizowane są również konferencje prasowe,
--	--	--	--	--	--

				udzielane wywiady w radiu i telewizji.
--	--	--	--	--

1.4.3. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Promowanie postaw innowacyjnych	Szkoły i przedszkola, OWS	Dzieci, uczniowie	Około 70.000 zł/rok	Fundusze unijne środki własne	Zgodnie z Zarządzeniem nr 1344/14 Prezydenta Miasta Suwałk z dnia 11 sierpnia 2014 r., jednostki oświatowe, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki mogły składać do Urzędu Miejskiego w Suwałkach wnioski "Małych projektów szkolnych". W wyznaczonym regulaminowo terminie od 1 do 15 października wpłynęło 45 wniosków o przyznanie dofinansowania „Małych projektów szkolnych”. Komisja Konkursowa po dokonaniu oceny merytorycznej wszystkich projektów szkolnych wybrała 10 projektów. Małe projekty szkolne sfinansowane zostały z budżetu Miasta Suwałki. Maksymalną kwotę dofinansowania „Małego projektu szkolnego” określono na 5000 zł. łączna kwota dofinansowania wyniosła 45 099,52 zł. Prezentacja i podsumowanie małych projektów szkolnych odbyło się 9 czerwca 2015 w ramach <i>Forum Kreatywności i Małych Projektów Szkolnych</i>. W tym dniu zaprezentowały się grupy uczniów wraz z opiekunami, które w roku szkolnym 2014/2015 otrzymały dofinansowanie z budżetu Miasta Suwałk. Wspieranie małych projektów szkolnych to gest w stronę dzieci i młodzieży, a jego celem jest m.in. rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów, stymulowanie ich aktywności twórczej i kreatywności. W ramach Konkursu „Rozwijam swoje pasje”, w roku szkolnym 2015/2016, Prezydent Miasta Suwałk dofinansował 9 projektów realizowanych w suwalskich szkołach. Celem konkursu było m.in.: rozwijanie kreatywności oraz talentów i zdolności uczniów, możliwości twórczego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży, inspirowanie dzieci i młodzieży do rozwijania działalności pozaszkolnej i aktywizowania środowiska lokalnego. Najciekawsze projekty mogły uzyskać dofinansowanie w kwocie do 5.000,00 zł. W ramach konkursu „Rozwijam swoje pasje”, Prezydent Miasta Suwałk dofinansował łącznie dziewięć projektów na łączną kwotę 41.879,37 zł.

					Dofinansowane projekty dotyczyły, m.in.: budowy balonu stratosferycznego, warsztatów kulinarnych, muzyczno-tanecznych, plastycznych, rękodzielniczych, przyrodniczych, zajęć z astronomii, zajęć z tworzenia interaktywnych robotów z klocków, warsztatów filmowych, akcji charytatywnych, przeglądów muzycznych, plenerów fotograficznych. W ramach Konkursu „Rozwijam swoje pasje” w roku szkolnym 2016/2017 Prezydent Miasta Suwałk dofinansował 11 projektów realizowanych w suwalskich szkołach. Dofinansowanie otrzymali uczniowie następujących szkół: ZS3, ZS8, ZS10, ZST. Łączny koszt dofinansowanych projektów: 49.570,00 zł W ramach Konkursu „Rozwijam swoje pasje” w roku szkolnym 2017/2018 Prezydent Miasta Suwałk dofinansował 13 projektów realizowanych w suwalskich szkołach. Dofinansowanie otrzymali uczniowie następujących szkół: Szkoły Podstawowej nr 2 im. Aleksandry Piłsudskiej w Suwałkach, Szkoły Podstawowej nr 7 w Suwałkach, Szkoły Podstawowej nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach, Zespołu Szkół nr 6 im. Karola Brzostowskiego w Suwałkach, Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach. Łączny koszt dofinansowanych projektów: 49.954,00 zł. Ponadto, w roku szkolnym 2015/2016 Prezydent Miasta Suwałk dofinansował działania realizowane w suwalskich szkołach w ramach następujących konkursów: „Innowacyjn@ i przyjazn@ bibliotek@” oraz „Innowacyjn@ i przyjazn@ świetlic@”. Uhonorowano również nagrodami o łącznej wartości 20.000,00 zł ufundowanymi przez Prezydenta Miasta Suwałk zwycięskie szkoły, biorące udział w konkursach „Innowacyjn@ i przyjazn@ bibliotek@” oraz „Innowacyjn@ i przyjazn@ świetlic@”. Nagrodzone szkoły otrzymały czek o wartości od 1.000,00 zł do 5.000,00 zł. Z kolei, w roku szkolnym 2016/2017 w ramach ww. konkursów Prezydent Miasta Suwałk nagrodził zwycięskie szkoły czekami o łącznej wartości 18.000 zł. Nagrodzone szkoły otrzymały czek o wartości od 2.000,00 zł do 5.000,00 zł.
--	--	--	--	--	--

					W ZS nr 10 od 2014 do 2016 r. realizowana jest innowacja Pedagogiczna „Z przedsiębiorczością na TY”. Celem innowacji jest rozwinięcie umiejętności pracy zespołowej, planowanie własnego rozwoju, poznanie cech ludzi przedsiębiorczych. Innowacja jest realizowana przez uczniów klas II i III Gimnazjum. W roku szkolnym 2015/2016 w suwalskich jednostkach oświatowych realizowano następujące innowacje pedagogiczne: 1) Szkoła Podstawowa nr 10 - „I ty możesz zostać mistrzem matematyki”; 2) Zespół Szkół nr 8 Gimnazjum nr 1 - „Języki naszą drogą przyszłości”; 3) Zespół Szkół nr 10 Gimnazjum nr 7 - „Młody programista”; 4) Zespół Szkół nr 4 - „Tutoring – w poszukiwaniu inspiracji”; 5) Zespół Szkół nr 1 - „Akademia Humanisty”; 6) Zespół Szkół nr 1 - „Jesteśmy bilingwalni i muzycalni, rozwijanie kompetencji językowych i uzdolnień muzycznych uczniów”; W roku szkolnym 2016/2017 realizowane były m.in. następujące innowacje pedagogiczne: 1) Przedszkole nr 8: - „Klinika wesołego języka – zabawy logorytmiczne stymulujące rozwój mowy dzieci”; 2) Zespół Szkół nr 3 - „Nowe czasy – nowe lektury”; 3) Przedszkole nr 7 w Suwałkach - „Mały matematyk”; 4) Szkoła Podstawowa nr 9 im. Wł. Puchalskiego w Suwałkach - „Multimedia na lekcjach języka angielskiego na I etapie edukacyjnym”; 5) Zespół Szkół nr 10 w Suwałkach Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach: - „Przez pływanie do zdrowego stylu życia”; 6) Zespół Szkół nr 8 w Suwałkach Szkoła Podstawowa nr 2 im. A. Piłsudskiej w Suwałkach - „Mały Mistrz programowania”; 7) Zespół Szkół nr 9 w Suwałkach Szkoła Podstawowa nr 5 im. A. Wierusz - Kowalskiego w Suwałkach: - „Łuż programuję – pierwsze kroki w programowaniu”; - „Pierwsze kroki w programowaniu”; - „Programowanie to nasza przyszłość”; 8) Zespół Szkół nr 9 w Suwałkach Gimnazjum nr 4 w Suwałkach - „W świecie programowania i robotyki”; 9) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 w Suwałkach: - „Tablice interaktywne. Wykorzystanie programu Boardmaker &
--	--	--	--	--	---

					Speaking Dynamically Pro”, - „Też mogę pracować! – wyjścia edukacyjne do zakładów pracy dla uczniów szkoły przysposabiającej do pracy”, 10) Zespół Szkół nr 7 w Suwałkach Szkoła Podstawowa nr 7 w Suwałkach: - „Mali przyrodnicy”, W roku szkolnym 2017/2018 realizowanych jest wiele innowacji pedagogicznych, m.in.: 1) Przedszkole nr 2 – „Smyki kodują” - innowacja metodyczno-programowa – włączanie elementów kodowania do zajęć z dziećmi w przedszkolu; 2) Przedszkole nr 5 – „Akademia Małego Historyka” – wdrażanie podstaw historii, rozwijanie poczucia przynależności narodowej; 3) Przedszkole nr 7 – „Sport to zdrowie” – zajęcia sportowe z unihokeja; 4) Przedszkole nr 8 – program percepcyjno-motoryczny „Ruch dla uczenia się - MOVE TO LEARN” jako metoda wspomagająca rozwój dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu; 5) Szkoła Podstawowa nr 2 – „Języki naszą drogą ku przyszłości”; 6) Szkoła Podstawowa nr 5 – „Pierwsze kroki w programowaniu” –; 7) Szkoła Podstawowa nr 7 – „W świecie baśni” 8) Szkoła Podstawowa nr 10 – „Przez pływanie do zdrowego stylu życia”; 9) Szkoła Podstawowa nr 11 – „Nowe czasy – nowe lektury” -; 10) I Liceum Ogólnokształcące – w związku z przystąpieniem szkoły do programu IB, szkoła podejmuje szereg działań związanych z rozpoczęciem działalności klas dwujęzycznych, które ruszą od 1 września 2018 r. oraz z procesem akredytacyjnym matury IB; 11) Zespół Szkół nr 1 – funkcjonowanie Klubu Podróżnika ; 12) Zespół Szkół nr 2 – łacina medyczna w klasie o profilu biologiczno-chemicznym; 13) Zespół Szkół nr 4 – "Obsługa turystyczna i hotelarska w języku włoskim" – dostosowanie edukacji zawodowej w klasie technik hotelarstwa i technik obsługi turystycznej do oczekiwań pracodawców; 14) Zespół Szkół Technicznych – realizowanie w klasie 3 technik mechatronik jednostki dydaktycznej z modułu „Eksplotowanie układów elektrycznych i elektronicznych”; 15) Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 1 – „Arteterapia – razem przez cztery pory roku”.
Unowocześnienie	Szkoły i przedszkola, OWS	Dzieci, uczniowie	-	Fundusze unijne	W 2015 r. w suwalskich szkołach nauczyciele realizowali 99

programów nauczania				środki własne	programów autorskich. Prace dot. dostosowania kierunków kształcenia w suwalskich szkołach zawodowych i technicznych do potrzeb przedsiębiorców m.in. Urząd Miejski zorganizował spotkanie z przedstawicielami branży drzewnej (12.11.2015 r.). Miasto, jako organ prowadzący szkoły zawodowe w Suwałkach zawarło (19 lutego 2016 r. oraz 8 kwietnia 2016 r.) szereg porozumień z pracodawcami i uczelniami wyższymi w zakresie współpracy dot. rozwoju szkolnictwa zawodowego w Suwałkach, w tym przy unowocześnieniu programów nauczania, opracowaniu programów nauczania odpowiadających na potrzeby lokalnej gospodarki, m.in. z Fabryką Mebli Forte S.A., "Malow" Spółka z o.o., Recman s.j, Salag Sp. z o.o. sp. k., Animex Foods Sp. z o. o. sp. k., Suwalską Specjalną Strefą Ekonomiczną S.A., Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Politechniką Białostocką i Państwową Wyższą Szkołą Zawodową im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach). Powołanie Rad Programowych w szkołach zawodowych – w skład, których weszli m.in. lokalni przedsiębiorcy, współpracujący ze szkołami. Od 01.01.2018 r. do 31.12.2020 r. realizowany jest projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 - 2020 pn. SUWALSKIE CENTRA KOMPETENCJI ZAWODOWEJ – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki". W ramach projektu realizowanych jest wiele zadań we współpracy z pracodawcami m.in. przygotowanie nowych programów nauczania. W 2016 r. w suwalskich jednostkach oświatowych nauczyciele realizowali 132 programy autorskie. W 2017 r. w suwalskich jednostkach oświatowych nauczyciele realizowali 83 programy autorskie.
Park NT ośrodkiem wsparcia nauki kreatywności wśród dzieci i młodzieży z suwalskich szkół i przedszkoli	PNT, Szkoły i przedszkola, OWS	Dzieci, uczniowie	100.000 zł/rok	Fundusze unijne środki własne	Realizowany jest projekt Self-E w ramach Erasmus+. Młodzież z suwalskich szkół uczestniczyła w koloniach, na których uczono ich przedsiębiorczości. Projekt był realizowany w terminie 01.01.2015 r. – 01.09.2016 r. Odbył się cykl spotkań z szczególnie uzdolnionymi uczniami w dziedzinie chemii, program „Wszystko jest Chemią” (2016 r.), Zadoleni uczestnicy zarekomendowali Miastu Suwałki kontynuowanie tego działania. Laboratorium chemiczne zorganizowało spotkania z uczniami suwalskich szkół połączone z interesującymi pokazami. PNTPW prowadzi program wycieczek edukacyjnych skierowanych do

					uczniów z różnych grup wiekowych. Oferta obejmuje zajęcia z bezpieczeństwa dla edukacji, postaw przedsiębiorczości, chemii, informatyki i matematyki. 6 czerwca 2018 r. w Parku Naukowo-Technologicznym Polska-Wschód w Suwałkach odbył się XVI Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki objęty honorowym patronatem Prezydenta Miasta Suwałk. Było to wydarzenie, podczas którego szkoły wyższe z województwa podlaskiego pokazały w przystępny sposób, jak ciekawa i pasjonująca może być nauka i sztuka. W 2018 r. 14 szkół wyższych wspólnie zorganizowało Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki. W przygotowanie tego święta nauki i sztuki włączyły się także instytucje edukacyjne, artystyczne i sportowe, a przede wszystkim samorządy. Koordynatorem festiwalu była Politechnika Białostocka. Festiwal to wyjątkowa impreza skierowana do młodzieży. W Suwałkach specjalne pokazy, prezentacje i wykłady przygotowały największe uczelnie z województwa podlaskiego: Uniwersytet w Białymstoku, Politechnika Białostocka, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Suwałkach, Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku. W festiwalu udział wzięło 600 uczniów oddziałów gimnazjalnych oraz szkół ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki.
Nawiązanie współpracy z Centrum Nauki Kopernik	PNT, Szkoły i przedszkola, OWS	Dzieci, uczniowie	-	Środki własne	Działanie realizowane III edycje wizyt. W PNTPW zorganizowano dwu dniową wystawę CNK (w ramach I edycji). W terminie 28.02-01.03.2015 r., po raz drugi Miasto Suwałki odwiedziło Centrum Nauki Kopernik z Warszawy. Wystawa została zorganizowana w Zespole Szkół nr 6 im. Karola Brzostowskiego w Suwałkach w ramach projektu Kre@tywne Suw@łki 2. Podczas wystawy zwiedzający mogli zaobserwować zjawiska z różnych dziedzin. Do dyspozycji było piętnaście interaktywnych eksponatów, na których można było poeksperymentować m.in. wirujące krzeselko, najszybsza zjeżdżalnia czy szyfry. Wystawa została wzbogacona o pokazy eksperymentów popularnonaukowych, łączących zabawę z nauką. Pokazy cieszyły się dużym zainteresowaniem.

					Dzięki pokazom w Mobilnym Planetarium można było poznać wszechświat. Odwiedzający wystawę mogli także skorzystać z wielu innych atrakcji przygotowanych przez suwalskie szkoły i placówki oświatowe (CKP ,ZS 4 , ZST, ZS nr 6). Ponadto, swoją ofertę kształcenia zaprezentowały wszystkie szkoły ponadgimnazjalne prowadzone przez Miasto Suwałki. W wydarzeniu wzięły udział także suwalskie firmy m.in. Malow, Salag, Traffic, Recman, a także Specjalna Suwalska Strefa Ekonomiczna. W dniach 12-13.09.2016 r., już po raz trzeci Miasto Suwałki odwiedziło Centrum Nauki Kopernik z Warszawy. 6 czerwca 2018 r. w Parku Naukowo-Technologicznym Polska-Wschód w Suwałkach odbył się XVI Podlaski Festiwal Nauki i Sztuki objęty honorowym patronatem Prezydenta Miasta Suwałk. Było to wydarzenie, podczas którego szkoły wyższe z województwa podlaskiego pokazały w przystępny sposób, jak ciekawa i pasjonująca może być nauka i sztuka. W 2018 r. działania Centrum Nauki Kopernik zastąpił ww. Festiwal.
Konkursy dla programistów Parku NT	PNT, Szkoły, instytucje partnerskie	Uczniowie	20.000 zł/rok	Fundusze unijne środki własne	Na jesieni 2018 r. PNT przewiduje organizację wydarzenia/konkursu dla programistów Hackathon.
Dokształcanie nauczycieli	Szkoły i przedszkola, OWS	Dzieci, uczniowie	-	Fundusze unijne środki własne	W ramach projektu „Profesjonalny nauczyciel – wyższa jakość suwalskiej szkoły na terenie Powiatu Miasta Suwałki” – w ramach Działania 3.5 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki odbyło się 27 szkoleń w zakresie kształtowania postaw przedsiębiorczych, kreatywnych i aktywizujących ucznia. W ramach wspomaganie szkół i przedszkoli SODN w 2016 r. przygotował ofertę 72 szkoleń dla nauczycieli, w tym 27 szkoleń i 2 konferencje dot. kształtowania postaw kreatywnych i aktywizujących ucznia. W ramach wspomaganie szkół i przedszkoli w 2017 r. SODN zorganizował m.in.: 26 szkoleń rad pedagogicznych, 16 szkoleń specjalistycznych, 8 kursów doskonalących, 152 warsztaty, 14 seminariów i 7 konferencji.
Inwestycje w pracownie nauki przedmiotu i pomoce dydaktyczne	Szkoły i przedszkola, OWS, Miasto Suwałki	Dzieci, uczniowie	-	Fundusze unijne środki własne	W roku szkolnym 2014/2015 zostały zakupione pracownie komputerowe do ZS nr 2, ZS nr 7 i ZS nr 9. W ramach projektu realizowanego w ZS nr 3 w Suwałkach „Ciekawość-pierwszy stopień do... Nobla” – w ramach Poddziałania 9.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oprócz zajęć pozalekcyjnych zostały zakupione nowoczesne pomoce dydaktyczne, laptopy, rzutniki i tablice

					multimedialne. W ramach projektu realizowanego przez ZST w Suwałkach „PWP Energia odnawialna szansą Suwalszczyzny” – w ramach Działania 9.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki W ramach realizacji projektu w ZST powstał nowy kierunek kształcenia: technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej oraz utworzone zostało Szkolne Laboratorium Odnawialnych Źródeł Energii. Osiem szkół, tj. ZS nr 8, ZS nr 10, ZS nr 7, ZS nr 9, ZS nr 1, I Liceum Ogólnokształcące, ZS nr 4 i ZST otrzymały od Prezydenta Miasta Suwałk środki finansowe za wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych z przeznaczeniem na zakup sprzętu multimedialnego i pomocy dydaktycznych. 09.09.2015r. odbyło się oficjalne otwarcie MidiCentrum czyli Kreatywnego Ośrodka Nauki i Technologii w Suwałkach. MidiCentrum to nowoczesna placówka dydaktyczna, która ma rozbudzać wśród najmłodszych zamiłowanie do nauki, technologii i kreatywnych rozwiązań. MidiCentrum powstało w ramach projektu „Kreatywne Ośrodki Nauki i Technologii w Suwałkach i Grodnie” dofinansowanego z Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś- Ukraina 2007-2013. Od 1 stycznia 2018 r. w ZS4, ZST i ZS6 realizowany jest projekt pn. „Suwalskie Centra Kompetencji Zawodowej – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki” w ramach Osi Priorytetowej III. Kompetencje i kwalifikacje do pracy, Działania 3.3 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki, Poddziałania 3.3.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. W ramach realizacji ww. projektu w ww. szkołach wyposażone zostaną następujące pracownie: 1) pracownia programowania obrabiarek sterowanych numerycznie w ZST; 2) pracownia technologii robót betonarskich i zbrojarskich w ZST; 3) pracownia spawalni w ZST; 4) pracownia turystyczno-geograficzna w ZS4; 5) pracownia technologiczna w ZS4; 6) pracownia analizy żywności w ZS4; 7) pracownia lokalnych sieci komputerowych i sieciowych systemów operacyjnych w ZS6. Łączna wartość wyposażenia ww. pracowni w szkołach (w tym
--	--	--	--	--	--

					pomoce dydaktyczne): około 822.000,00 zł. Ponadto, w roku szkolnym 2017/2018 cztery suwalskie szkoły, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 lipca 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Aktywna tablica” (Dz. U. z 2017 r. poz. 1401), otrzymały wsparcie finansowe na zakup pomocy dydaktycznych (m.in. na zakup tablic interaktywnych, projektorów, głośników, interaktywnych monitorów dotykowych). Szkoły, które otrzymały ww. wsparcie to: – Szkoła Podstawowa nr 2 im. A. Piłsudskiej w Suwałkach – dotacja w wysokości 14.000,00 zł, – Szkoła Podstawowa nr 6 im. A. Kujałowicz w Suwałkach – dotacja w wysokości 14.000,00 zł, – Szkoła Podstawowa nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi im. Olimpijczyków Polskich w Suwałkach – dotacja w wysokości 13.703,00 zł, – Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi w Suwałkach – dotacja w wysokości 13.787,00 zł. Dotacja celowa z budżetu państwa wyniosła 55.490,00 zł. Z kolei wkład własny Miasta Suwałki wyniósł 27.186,97 zł Ponadto, w 2016 r. osiem suwalskich szkół, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 października 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji Priorytetu 3 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa” otrzymało wsparcie finansowe na zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolnych. Każda z ww. szkół otrzymała wsparcie finansowe w wysokości 15.000,00 zł, w tym 12.000,00 - dotacja celowa i 3.000,00 zł - wkład własny Miasta Suwałki. Łączny koszt ww. programu wyniósł 120.000,00 zł, w tym 96.000,00 zł – dotacja celowa i 24.000,00 zł - wkład własny Miasta Suwałki. Z kolei, w 2017 r. cztery suwalskie szkoły, na podstawie ww. programu (tj. „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa”) otrzymało wsparcie finansowe na zakup nowości wydawniczych (książek niebędących podręcznikami) do bibliotek szkolnych. Każda z ww. szkół otrzymała wsparcie finansowe w wysokości
--	--	--	--	--	---

					15.000,00 zł, w tym 12.000,00 - dotacja celowa i 3.000,00 zł - wkład własny Miasta Suwałki. Łączny koszt ww. programu wyniósł 60.000,00 zł, w tym 48.000,00 zł – dotacja celowa i 12.000,00 zł - wkład własny Miasta Suwałki. Program wspierania rozwoju uczniów zdolnych Zdolny Suwałczanin moduł uczeń pkt 25 zakłada nagradzanie szkół za wysokie wyniki egzaminów zewnętrznych i innowacje. W związku z tym w 2017 r. Prezydent Miasta Suwałk wręczył czeki na łączną kwotę 100 tys. złotych na zakup sprzętu komputerowego i pomocy dydaktycznych. Zostały nagrodzone następujące szkoły: - Zespół Szkół nr 2 Gimnazjum nr 3 w Suwałkach, - Zespół Szkół nr 1 III Liceum Ogólnokształcącego z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Alfreda Lityńskiego w Suwałkach, - Zespół Szkół nr 4 Technikum nr 4 w Suwałkach, - Szkoła Podstawowa nr 11 z Oddziałami Integracyjnymi w Suwałkach. Ponadto, w 2017 r. Prezydent Miasta Suwałk w ramach budżetu miejskiego przekazał szkołom środki finansowe w wysokości około 1 mln zł na zakup sprzętu komputerowego i pomocy dydaktycznych, w tym na wyposażenie pracowni komputerowych w I Liceum Ogólnokształcącym im. M. Konopnickiej w Suwałkach i Zespole Szkół nr 2 w Suwałkach. W ramach realizacji projektu pn. „Bądź aktywny – bądź zdrowy” w ramach Programu Współpracy Interreg V-A Litwa-Polska wybudowano place zabaw przy dziewięciu przedszkolach, tj. nr 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 w Suwałkach. Każdy z placów zabaw został wyposażony w zestaw integracyjny do zabaw dla dzieci z niepełnosprawnościami, place posiadają bezpieczną nawierzchnię poliuretanową. W marcu 2018 r. Miasto Suwałki złożyło w ramach działania 8,2,1 RPOWP dwa wnioski o dofinansowanie pt. „„Poprawa jakości kształcenia zawodowego w mieście Suwałki poprzez inwestycje w infrastrukturę Zespołu Szkół nr 6 w Suwałkach” oraz „Poprawa jakości kształcenia zawodowego w mieście Suwałki poprzez rozbudowę infrastruktury Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach”. Aktualnie oba projekty są w trakcie oceny.
Gry edukacyjne	Szkoły i przedszkola, OWS	Dzieci, uczniowie	-	Fundusze unijne środki własne	W ramach „Małych projektów szkolnych” dofinansowanie otrzymały 2 projekty dotyczące gier edukacyjnych. Jeden z projektów został zaprezentowany w ramach XII Suwalskich Spotkań Edukacyjnych,

					które odbyły się pod hasłem "Wybieram szkołę - Wybieram zawód" 20 marca 2015 roku w I LO w Suwałkach. W roku szkolnym 2015/2016 wszystkie szkoły podstawowe, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki otrzymały środki finansowe w wysokości 500,00 zł na zakup gier edukacyjnych dla klas I- III. W ramach ww. środków szkoły zakupiły gry logiczne – matematyczne typu: PENTAGO, RUMMIKUB, GIGAMI, IQ LINK, KAMUFLAŻ, ŁAMIGŁÓWKA PUZZLOMATIC – SUDOKU, SCRABBLE, SCRIBA, MISTRZ SŁOWA, EXCLUSIVE, REMIK SŁOWNY, GRAM W MNOŻENIE I DZIELENIE, GRA W SYLABY CZY GRAM W SŁOWA. W ramach otrzymanych środków w konkursie „Innowacyjn@ i przyjazn@ świetlic@” nagrodzone szkoły zakupiły m.in. gry edukacyjne. W ramach Konkursu „Rozwijam swoje pasje” w roku szkolnym 2016/2017 dofinansowanie otrzymały 2 projekty z następujących szkół: ZS10 – projekt dotyczący m.in. rozwiązywania łamigłówek i zagadek logicznych w zakresie matematyki; ZST – projekt dotyczący m.in. stworzenia projektów i wykonania gier planszowych oraz przeprowadzenia rozgrywek (turnieju gier) dla uczniów szkoły.
--	--	--	--	--	--

1.4.4. Samorząd gospodarczy aktywnym partnerem władz miasta

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Wspólne akcje promujące zachowania i postawy przedsiębiorcze samorządu i Miasta Suwałk	Miasto Suwałki, samorząd gospodarczy	Przedsiębiorcy, obywatele Suwałk	-	Fundusze unijne	Działanie realizowane. Izba Przemysłowo-Gospodarcza w Suwałkach została powołana na Zebraniu Założycielskim w dniu 18.12.2014 r. przez grupę ponad 70 przedsiębiorców. Izba Przemysłowo-Gospodarcza w Suwałkach jest regionalną organizacją samorządu gospodarczego działającą na terenie województwa podlaskiego. 1) udział przedstawiciela Rady IPG w dn. 17.04.2015 r. VII Konferencja Metodyczna w CEN Suwałki nt.: „Upowszechnianie przykładów dobrej praktyki”, 2) wizyty studyjne delegacji białoruskich przedsiębiorców i pracowników izby handlowej z Mińska (listopad 2014 r. i maj 2015 r.) - promocja firm Małow, Salag, PWSZ, Parku Naukowo-

					Technologicznego, 3) wybór Henryka Owsiejew na Przewodniczącego, Dariusza Górskiego na Zastępcę oraz Bogdana Sadowskiego na Członka Rady Przedsiębiorczości przy Marszałku Województwa Podlaskiego (ciało doradcze zrzeszające ekspertów gospodarczych, I posiedzenie 18.03.2015 r.), 4) udział przedstawicieli suwalskich przedsiębiorców w dn. 11-12.09.2015 r. w XII Targach „Euroregion Niemen – 2015” i w I Międzynarodowym Forum Inwestycyjnym Obwodu Grodzieńskiego, 5) kooperacja IPG z Miastem Suwałki oraz Izbą Przemysłowo-Handlową z Białegostoku i SSSE przy organizacji wizyty przedstawicieli klubu Radców Handlowych w Suwałkach (18 czerwca 2015 r.), 6) objęcie Patronatem przez Izbę Przemysłowo-Gospodarczą w Suwałkach a Patronatem Honorowym przez Prezydenta Miasta Suwałk wydarzenia cyklicznego Akademii Przedsiębiorczości i zorganizowanych warsztatów przez Bank Zachodni WBK pt.: „Światowe rynki szeroko otwarte dla polskich przedsiębiorców” 7) uczestnictwo przedstawicieli Izby w dwóch edycjach Forum Biznesowe Pogranicza oraz patronat nad II edycją Forum.
Promocja suwalskich przedsiębiorców w miastach partnerskich Suwałk	Miasto Suwałki, samorząd gospodarczy	Społeczność z miast partnerskich	-	Środki własne, miasta i samorządu gospodarczego	Działanie realizowane Funkcjonowanie bazy przedsiębiorców na stronie UM Suwałki i jej gruntowna aktualizacja w 2015 r. (utworzonej w ramach projektu dot. TCOliE – miasta partnerskie Alytus i Mariampol). Promocja suwalskich przedsiębiorców przy okazji kontaktów roboczych administracji. Dystrybucja informatora inwestycyjnego Miasta Suwałk. Przekazywanie informacji o mieście i kontakcie do administracji lokalnej dot. współpracy z przedsiębiorcami dla IPG oraz Wydziałom Promocji Handlu i Inwestycji Ambasad i Konsulatów RP (obecnie przekształcanych w Zagraniczne Biura Handlowe).
Reprezentacja suwalskich przedsiębiorców w kontaktach z administracją	Samorząd gospodarczy, Miasto Suwałki	Przedsiębiorcy,	-	Fundusze unijne, środki własne, składki przedsiębiorców.	Działanie realizowane Działalność Rady Gospodarczej przy PMS (nowa kadencja 2015-2018). Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Suwałk jest niezależnym organem opiniodawczo-doradczym, działającym w

					celu zintegrowania środowiska przedsiębiorców i instytucji około biznesowych z Suwałk poprzez współdziałanie i wymianę doświadczeń. Rada Gospodarcza składa się z przedstawicieli suwalskiego środowiska biznesu i przedsiębiorców. Celem Rady jest inicjowanie i wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz opiniowanie głównych zamierzeń inwestycyjnych i kierunków rozwojowych Suwałk, co będzie mieć szczególne znaczenie w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2014-2020 oraz kontynuacji proinwestycyjnej polityki miasta. W 2015 r. odbyły się trzy posiedzenia Rady, w 2016 r. cztery, w 2017 r. trzy, w 2018 r. dwa. Przedstawiciele Izby Przemysłowo Gospodarczej działali w następujących strukturach i komisjach: 1) Henryk Owsiejew – Przewodniczący, Bogdan Sadowski – Członek i Dariusz Górski - Zastępca w Radzie Przedsiębiorczości przy Marszałku Województwa Podlaskiego w Białymstoku, 2) Adam Galas – Członek i Dariusz Górski – Zastępca w Komitecie Monitorującym RPOWP na lata 2014-2020, 3) Stefan Dojnikowski – Członek i Dariusz Górski – Zastępca w Podlaskim Forum Gospodarczym w Białymstoku, 4) Bogdan Sadowski – Członek i Dariusz Górski – Stały Zastępca w Podlaskim Forum Terytorialnym w Białymstoku jako organ opiniodawczo-konsultacyjny Zarządu Województwa Podlaskiego, 5) Mirosław Szyszko – Przewodniczący, Bogdan Sadowski, Henryk Owsiejew i Andrzej Lewkowicz – Członkowie Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Suwałk, 6) Mirosław Szyszko - Członek zespołu ds. kształcenia zawodowego i ustawicznego przy tworzeniu Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2020 r., 7) Dariusz Górski – Członek zespołu ds. monitoringu i oceny wdrażania działań z Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach na lata 2014-2020. 8) Bogdan Sadowski – Członek i Dariusz Górski – Zastępca w Grupie Roboczej ds. opracowania „Długookresowej Strategii Promocji Przedsiębiorczości w Województwie Podlaskim (inauguracyjne posiedzenie odbyło się w dniu 16.06.2016 r. w DRR UMWP w Białymstoku) 9) Bogdan Sadowski i Tadeusz Niedźwiecki – Członkowie gr.
--	--	--	--	--	--

					sterującej przygotowanie „Zintegrowanego programu rewitalizacji miasta Suwałki na lata 2014-2020”, 10) Stefan Dojnikowski – Członek komisji II edycji konkursu „bizneSÓWKI” przy Prezydencie Miasta Suwałk. Rada Izby prowadziła efektywną współpracę Izby z administracją samorządową, Krajową Izbą Gospodarczą oraz innymi organizacjami samorządu gospodarczego w regionie, w celu wspierania wspólnych interesów na poziomie regionalnym i krajowym.
Rozwój i podnoszenie poziomu kształcenia zawodowego	Miasto Suwałki, samorząd gospodarczy	Przedsiębiorcy,	-	Fundusze unijne, środki własne	Działanie realizowane Prace nad „Strategią Oświaty Miasta Suwałk do 2020 r.”, w którym udział biorą przedstawiciele przedsiębiorców. Staże i praktyki uczniów w zakładach pracy. Od 1 stycznia 2018 r. w ZS4, ZST i ZS6 realizowany jest projekt pn. „Suwalskie Centra Kompetencji Zawodowej – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki” w ramach Osi Priorytetowej III. Kompetencje i kwalifikacje do pracy, Działania 3.3 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki, Poddziałania 3.3.1 Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020. W marcu 2018 r. Miasto Suwałki złożyło w ramach działania 8,2,1 RPOWP dwa wnioski o dofinansowanie pt. „„Poprawa jakości kształcenia zawodowego w mieście Suwałki poprzez inwestycje w infrastrukturę Zespołu Szkół nr 6 w Suwałkach” oraz „Poprawa jakości kształcenia zawodowego w mieście Suwałki poprzez rozbudowę infrastruktury Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach”. Aktualnie oba projekty są w trakcie oceny. W styczniu 2016 r. przeprowadzono audyt kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki. Wszystkie wnioski zawarte zostały w sporządzonym przez wykonawcę Raportie z audytu kierunków kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Suwałki.

					Przykładowe odbyte spotkania z udziałem Izby Przemysłowo-Gospodarczej oraz Miasta Suwałki w temacie: 1) Spotkanie 01.04.2015 r. w UM Łomża z trzema prezydentami w ramach Podlaskiego Forum Gospodarczego w Białymstoku, w tym wystąpienie Bogdana Dyjuka – Członka Zarządu Województwa Podlaskiego w sprawie opracowania Regionalnego Programu Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. 2) udział Mirosława Szyszko – Członka Rady IPG w dn. 17.04.2015 r. VII Konferencja Metodyczna w CEN Suwałki nt.: „Upowszechnianie przykładów dobrej praktyki”, temat wystąpienia: „Współpraca szkół zawodowych z pracodawcami”, 3) spotkanie w dn. 14.04.2015 r. w siedzibie IPH w Białymstoku z Bogdanem Dyjukiem - Członkiem Zarządu Województwa Podlaskiego nt.: "Szanse rozwoju edukacji zawodowej w województwie podlaskim w latach 2014-2020", 4) zaproszenie Marszałka Województwa Podlaskiego i Prezydenta Miasta Suwałk na konferencję pt. „Nowe możliwości i nowe wyzwania w kształceniu zawodowym i ustawicznym”, dn. 08.06.2015 r. 5) Zorganizowanie przez Urząd Miasta spotkania środowiska drzewnego i meblarskiego dot. szkolnictwa zawodowego w Suwałkach (12.11.2015 r.).
Ośrodek spotkań i dyskusji z przedstawicielami środowisk biznesowych i politycznych	Samorząd gospodarczy, Miasto Suwałki.	Przedsiębiorcy,	-	Fundusze unijne, środki własne	Działanie realizowane Spotkania przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu w ramach: Podlaskiego Forum Gospodarczego, Podlaskiego Forum Terytorialnego, Rady Gospodarczej przy PMS, zespołu ds. Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2020 r., zespołu ds. monitoringu i oceny wdrażania działań z Programu Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach na lata 2014-2020, Rady Przedsiębiorczości przy Marszałku Województwa Podlaskiego, posiedzeń Izby Przemysłowo-Gospodarczej w Suwałkach, działalność Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Suwałk. Miasto Suwałki konsekwentnie realizuje działania w kierunku promocji miasta, jako ośrodka realizacji wielu wydarzeń o charakterze biznesowym i konferencyjnym (m.in. ww. Forum Biznesowe Pogranicza, Eko Forum Pogranicza).

1.4.5. Polityka gospodarowania lokalami mieszkalnymi i użytkowymi

1.4.5.1. Mieszkania dla studentów i absolwentów

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Mieszkania dla młodych przedsiębiorców	ZBM (obecnie ZBM TBS sp. z o.o.), UM	Przedsiębiorcy	-	Środki własne	Działanie realizowane Opracowano „Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miejskiej Suwałki na lata 2016-2020” (Uchwała nr XII/130/2015 Rady Miejskiej w Suwałkach, z dnia 28 października 2015 r., w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Suwałki na lata 2016-2020). Zgodnie z postanowieniami ww. programu ZBM przekształcono z dniem 1 stycznia 2016 r. z zakładu budżetowego w spółkę prawa handlowego działającą na zasadach Towarzystwa Budownictwa Społecznego. Budynek (ul. Brzostowskiego 1) został oddany do użytkowania 19 grudnia 2017 r. (w ramach kryterium oceny wniosków o przydział mieszkania były zawarte preferencje dotyczące młodych przedsiębiorców). Spośród 48 najemców 11 ma status przedsiębiorcy (23% ogółu). Pod względem wieku 57% najemców ma wiek do 30 lat. W rozpoczętej w I kwartale 2018 r. procedurze przygotowań do budowy kolejnych 48 mieszkań przewiduje się zastosowanie tych samych kryteriów naboru, tj. z preferencją dla młodych Suwałczan prowadzących działalność gospodarczą.

Cel operacyjny 1.5 Wsparcie sektorów kluczowych dla Miasta

1.5.1. Opracowanie programu kształcenia i wdrożenie kierunków nauczania dopasowanych do potrzeb sektorów kluczowych gospodarki Suwałk

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła	Stan realizacji
-----------	-------------------------	----------------	-------	--------	-----------------

					finansowania	
Program kształcenia zawodowego i współpracy szkół z pracodawcami	Miasto Suwałki, pracodawcy, szkoły	OWS,	Uczniowie, pracodawcy	-	Środki własne	Działanie realizowane Prace nad „Strategią Oświaty Miasta Suwałk do 2020 r.”, w którym udział biorą przedstawiciele przedsiębiorców. Przewidywane aplikowanie o środki unijne na ten cel w ramach działania 3.3 RPO WP (Kształcenie zawodowe młodzieży na rzecz konkurencyjności podlaskiej gospodarki). Z uwagi na trwający proces zmian w polskim systemie Oświaty wznowienie prac nad strategią rozpocznie się we wrześniu 2016 r. po przedstawieniu przez rząd projektu zmian systemowych. W listopadzie 2016 r. Prezydent Miasta Suwałk powołał Zespół ds. tworzenia „Programu kształcenia zawodowego i współpracy szkół z pracodawcami”, który wypracował dokument pn. „Założenia dotyczące kształcenia zawodowego i współpracy szkół z pracodawcami”. Dokument został skonsultowany z Radą Izby Przemysłowo – Gospodarczej, Cechem Rzemieślników i Przedsiębiorców w Suwałkach, Radą Gospodarczą przy Prezydencie Miasta Suwałk oraz pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Oświaty i Wychowania Rady Miejskiej w Suwałkach. Ww. dokument będzie stanowił załącznik do „Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2024 r.” Aktualnie trwają prace nad jego aktualizacją.
Zespół ds. współpracy szkół z pracodawcami	Miasto Suwałki, pracodawcy, szkoły	OWS,	Uczniowie, pracodawcy	-	Środki własne	Działanie realizowane Prace nad „Strategią Oświaty Miasta Suwałk do 2020 r.”, w którym udział biorą przedstawiciele przedsiębiorców –

					zasygnalizowana możliwość przedłużenia pracy zespołu ds. kształcenia zawodowego i ustawicznego po zakończeniu prac związanych z opracowaniem Strategii Oświaty. Z uwagi na trwający proces zmian w polskim systemie oświaty wznowienie prac nad strategią rozpocznie się we wrześniu 2016 r. W listopadzie 2016 r. Prezydent Miasta Suwałk powołał Zespół ds. tworzenia „Programu kształcenia zawodowego i współpracy szkół z pracodawcami”, który wypracował dokument pn. „Założenia dotyczące kształcenia zawodowego i współpracy szkół z pracodawcami”. Ww. dokument będzie stanowił załącznik do „Strategii Oświaty Miasta Suwałk do 2024 r.”. Obecnie trwają prace nad aktualizacją „Założeń...”. Zorganizowanie przez Urząd Miejski spotkania środowiska drzewnego i meblarskiego dot. szkolnictwa zawodowego w Suwałkach (12.11.2015 r.). Miasto, jako organ prowadzący szkoły zawodowe w Suwałkach zawarło (19 lutego 2016 r. oraz 8 kwietnia 2016 r.) szereg porozumień z pracodawcami i uczelniami wyższymi w zakresie współpracy dot. rozwoju szkolnictwa zawodowego w Suwałkach (m.in. z Fabryką Mebli Forte S.A., Animex Foods Sp. z o. o. sp. k., Suwańską Specjalną Strefą Ekonomiczną S.A., Szkołą Główną Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Politechniką Białostocką i Państwową Wyższą Szkołą Zawodową im. prof. Edwarda F. Szczepanika w Suwałkach). W szkołach zawodowych zostały powołane Rady Programowe – w skład, których weszli
--	--	--	--	--	---

Działania inwestycyjne - „Dostosowanie systemu kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy”	Miasto Suwałki, pracodawcy, szkoły	OWS,	Uczniowie, pracodawcy	15.000.000 zł	Środki własne, fundusze unijne	m.in. lokalni przedsiębiorcy współpracujący ze szkołami. Od 01.01.2018 r. do 31.12.2020 r. realizowany jest projekt w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014 - 2020 pn. SUWAŁSKIE CENTRA KOMPETENCJI ZAWODOWEJ – kompleksowy model modernizacji systemu kształcenia zawodowego na terenie Miasta Suwałki”. Wartość projektu to prawie 5 mln. zł. Celem projektu jest kształtowanie kompetencji uczestników systemu kształcenia zawodowego, aby stale odpowiadały potrzebom istniejących i powstających miejsc pracy, przez co nastąpi wzrost zatrudnienia. Zadania realizowane w projekcie dotyczyć będą m.in. dostosowania systemu kształcenia zawodowego do potrzeb lokalnego rynku pracy poprzez przygotowanie systemu doradztwa popytowego opartego na potrzebach pracodawców, staże zawodowe dla uczniów i nauczycieli organizowane u pracodawców; kursy i szkolenia specjalistyczne, dostosowanie kwalifikacji nauczycieli kształcenia zawodowego; studia podyplomowe, szkolenia, kursy językowe; współpraca z uczelniami wyższymi - kursy przygotowawcze, zajęcia prowadzone w szkole wyższej – realizacja projektów badawczo – wdrożeniowych oraz współpraca z pracodawcami - przygotowanie nowych programów nauczania, utworzenie klas patronackich, stypendia i wyjazdy edukacyjne dla uczniów, doposażenie pracowni do
---	------------------------------------	------	-----------------------	---------------	--------------------------------	---

Konkurs o tematyce biznesowej	Miasto Suwałki, OWS, RFZ, pracodawcy, szkoły	Uczniowie, pracodawcy	15.000 zł/rok	Środki własne, fundusze unijne	kształcenia zawodowego. Do 2017 r. szkoły zawodowe realizowały programy rozwoju szkół, które w 2018 r. zmieniły nazwę na strategię rozwoju szkół. W marcu 2018 r. Miasto Suwałki złożyło w ramach działania 8.2.1 RPOWP dwa wnioski o dofinansowanie pt. „„Poprawa jakości kształcenia zawodowego w mieście Suwałki poprzez inwestycje w infrastrukturę Zespołu Szkół nr 6 w Suwałkach” oraz „Poprawa jakości kształcenia zawodowego w mieście Suwałki poprzez rozbudowę infrastruktury Zespołu Szkół Technicznych w Suwałkach”. Aktualnie oba projekty są w trakcie oceny.
					Działanie realizowane W 2016 r. przeprowadzono I edycję konkursu pn. „biznesÓWKI”. Nabór formularzy zgłoszenia do konkursu prowadzony był w dniach 14 grudnia 2015 r. – 29 lutego 2016 r. Do Urzędu Miejskiego w Suwałkach wpłynęło 17 zgłoszeń. Do II etapu konkursu, w dwóch kategoriach konkursowych, zostało zakwalifikowanych 7 pomysłów. Przyznane nagrody Prezydenta Miasta Suwałk: 10 000 zł w II kategorii oraz 1 500 zł, 1000 zł i 700 zł w kategorii I. Dodatkowo pozyskano partnerów i sponsorów konkursu: ARP Venture, Fundacja Rozwoju Przedsiębiorczości, Park Naukowo -Technologiczny w Suwałkach, Dziennik Internetowy „Niebyska Suwałki”, suwalski portal informacyjny Suwałki24 oraz Dwutygodnik Suwalski. W 2017 r. przeprowadzono II edycję konkursu.

					Na konkurs wpłynęło 14 zgłoszeń. Wszystkie w kategorii biznesplan – skierowanej do uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Przyznane nagrody Prezydenta Miasta Suwałk: 1600 zł 1200 zł. i 2 x 800 zł. Dodatkowo laureaci i wyróżnieni otrzymali upominki i nagrody pieniężne od partnerów konkursu: Banku Spółdzielczego w Rutce-Tartak, Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach, Izby Przemysłowo-Gospodarczej w Suwałkach, firmy RECMAN, Suwalskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, suwalskiego portalu informacyjnego Suwałki24 i firmy VTS. Podczas III edycji konkursu biznesOWKI 2018 – zaPARKuj swój biznes, organizowanego 8 czerwca w Suwałkach rywalizacja była prowadzona w dwóch kategoriach (indywidualna i drużynowa). Fundatorem nagród był Prezydent Suwałk (nagrody pieniężne w wysokości 15 tysięcy zł) oraz firma RESO Europa Service Sp. z o.o. (kilkudniowa wycieczka na „Zieloną Szkołę”). Spośród 10 pomysłów biznesowych, zgłoszonych w drodze naboru (kat. indywidualna), do finałowego starcia przeszło 5 osób, które zaprezentowały swoje pomysły na biznes. W kategorii drużynowej starło się 17 zespołów, w skład których weszło ponad 70 uczniów z suwalskich szkół: I LO, III LO, ZS4 oraz ZST.
--	--	--	--	--	--

1.5.2. Wsparcie firm z sektora MICE - Suwałki rozpoznawalnym centrum kongresowym

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Wspólna oferta kongresowa w Suwałkach	Park NT, branża hotelowa	Przedsiębiorcy	-	Środki własne	Działanie do realizacji. Odbływały się spotkania ze środowiskiem hotelarskim.
Wspólna promocja	Park NT, branża hotelowa	Przedsiębiorcy	-	Środki własne. Środki UE	Działanie do realizacji. Odbływały się spotkania ze środowiskiem hotelarskim.
Wypromowanie jednego rozpoznawalnego wydarzenia kongresowego w mieście	Park NT, branża hotelowa	Przedsiębiorcy	-	Środki własne	Działanie do realizacji. Miasto Suwałki wspólnie z PNT organizuje wydarzenie kongresowe pn. Forum Biznesowe Pogranicza. Forum jest nowym cyklicznym wydarzeniem poświęconym transgranicznej współpracy gospodarczej partnerów z Polski, Litwy, Białorusi i Rosji (Obwód Kaliningradzki). I edycja Forum (2016 r.) poświęcona była współpracy w zakresie branży drzewno-meblarskiej, która w Polsce Północno-Wschodniej i Suwałkach stanowi kluczową część gospodarki lokalnej. Druga edycja wydarzenia pn. „Food Industry Life” przeprowadzona była w dniach 9-10 listopada 2017 r. Uczestniczyło w nim prawie 300 gości z Polski, Litwy, Łotwy, Białorusi i okręgu Kaliningradzkiego. W ramach targów i spotkań B2B swoją ofertę promowało ponad 40 przedsiębiorców. Wydarzenie poświęcone było branży rolno-spożywczej. W ramach wydarzenia odbyła się konferencja z blisko 20 międzynarodowymi prelegentami. Planowana jest kontynuacja Forum w 2018 roku (pn. „Metal, Industry, Design”). 19 listopada 2015 r. w ramach Światowego Tygodnia Przedsiębiorczości w suwalskim Parku Naukowo-Technicznym „Polska-Wschód” odbyła się konferencja „Innowacje w energetyce. Ekoenergia kierunkiem gospodarki energetycznej miasta”. PNT zorganizowało „Międzynarodową Konferencję Branży Surowców Wtórnych” w dniu 29 września 2016 r. Konferencja dotyczyła branż: ogumienia, papiernictwa, plastiku oraz elektroniki. W wydarzeniu wzięło udział 100 przedstawicieli z Litwy oraz przedstawiciele

					wyżej wymienionych branż z Polski. W dniu 21 maja 2018 r. Park zorganizował konferencję Eko Forum Pogranicza, w którym udział wzięło ponad 200 uczestników z Polski, Litwy, Łotwy, Białorusi oraz Rosji. PNT dąży do do realizacji corocznie 1 wydarzenia konferencyjnego w poszczególnych obszarach swojej działalności: przedsiębiorczość, IT, energia odnawialna, ratownictwo medyczne, chemia.
--	--	--	--	--	---

1.5.3. Działania promocyjne

Działanie	Podmioty odpowiedzialne	Grupy docelowe	Koszt	Źródła finansowania	Stan realizacji
Publikacje - Przewodnik dla przedsiębiorcy, katalog inwestycyjny	UM, RFZ	przedsiębiorcy lokalni, inwestorzy	6.000 zł	Środki własne, fundusze unijne	Działanie realizowane. Aktualizacja i druk informatora inwestycyjnego (IV kwart. 2015 r.). W IV kwartale 2017 r. przeprowadzono kolejną aktualizację i druk informatora inwestycyjnego. Uzyskanie zgody od PALiZ oraz Ministerstwa Gospodarki na wykorzystanie istniejących poradników dla przedsiębiorców w wersji polskiej i angielskiej strony UM, aktualizacji promocyjnego filmu inwestycyjnego miasta w 4 wersjach językowych (czerwiec 2016 r.)
Działania promocyjne we współpracy z samorządem gospodarczym	UM, RFZ	przedsiębiorcy lokalni, inwestorzy	-	Środki własne, fundusze unijne	Działanie realizowane. Wdrożenie działań naprawczych dot. ulepszenia strony internetowej m.in. poprawa zakładki dla „przedsiębiorcy”, stworzenie spójnej oferty dot. obecnych terenów inwestycyjnych miasta, stworzenie zakładki dla inwestora” w języku angielskim i rosyjskim, zamieszczenie aktualnego folderu inwestycyjnego na stronie (w polskiej, angielskiej i rosyjskiej wersji językowej). Aktualizacja bazy przedsiębiorców na stronie UM, pozyskiwanie nowych wpisów do bazy. Aktualizacja filmu inwestycyjnego miasta w 4 wersjach językowych (polskiej, angielskiej, rosyjskiej i niemieckiej).

Promocja gospodarcza poprzez strony internetowe (m.in. terenyinwestycyjne.info), dostępne bazy ofert inwestycyjnych (np. COI Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego), portale internetowe oraz w prasie specjalistycznej.	Uzyskanie tytułu Samorząd Przyjazny MŚP (12.10.2015 r.).	Organizacja spotkań suwalskiego środowiska biznesowego (20.10.2014 r. i 8.10.2015r., 13.02.2017 r.), z spotkań z Ministrem Rozwoju (12.02.2016 r.) w Parku Naukowo-Technologicznym w Suwałkach obejmujących m.in. wręczenie suwalskim przedsiębiorcom 4 Srebrnych Krzyży Zasługi za działalność na rzecz społeczności lokalnej nadanych postanowieniem Prezydenta RP oraz 10 Odznak Honorowych Ministra Gospodarki za Zasługi dla Rozwoju Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej, spotkania dla przedsiębiorców 27 lutego 2018 r. ws. Rail Baltica, współpraca w ramach gali Orły Biznesu WPROST (06.04.2018 r.), współorganizacja cyklicznego wydarzenia Forum Biznesowe Pogranicza.	Działanie realizowane.	Opracowana została koncepcja specjalnej nagrody przyznawanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą na terenie miasta Suwałki, których nagradzane produkty lub usługi są przedmiotem własnej działalności i cieszą się uznaniem konsumentów w ramach Nagrody Prezydenta miasta Suwałk „Włócznia Jaćwingów” (rozszerzone na pełne grono laureatów Włóczni). Pierwsza nagroda została przyznana w 2015 r. (p. Adam Olów), druga w 2016 r. (p. Adam Galas). W 2017 r. Włócznie w tej kategorii zdobył p. Bogdan Dojnikowski, właściciel Zakładu WYROBÓW Metalowych Dojnikowski Spółka Jawna z siedzibą w Suwałkach.	Stworzony został logotyp i księga jakości znaku „Włócznia Jaćwingów”.	Działanie realizowane.	Stworzenie koncepcji organizacji spotkań środowiska biznesowego poświęconego tematyce wschodniej, transgranicznej współpracy gospodarczej (np. pn. „Rynki
Suwalski znak jakości - konkurs	UM, RFZ	przedsiębiorcy lokalni, inwestorzy	10.000 zł	Środki własne, fundusze unijne	Działanie realizowane.	Stworzenie koncepcji organizacji spotkań środowiska biznesowego poświęconego tematyce wschodniej, transgranicznej współpracy gospodarczej (np. pn. „Rynki	Stworzenie koncepcji organizacji spotkań środowiska biznesowego poświęconego tematyce wschodniej, transgranicznej współpracy gospodarczej (np. pn. „Rynki
Forum Biznesu Suwalszczyzny	UM, RFZ	przedsiębiorcy lokalni, inwestorzy	15.000 zł	Środki własne, fundusze unijne	Działanie realizowane.	Stworzenie koncepcji organizacji spotkań środowiska biznesowego poświęconego tematyce wschodniej, transgranicznej współpracy gospodarczej (np. pn. „Rynki	Stworzenie koncepcji organizacji spotkań środowiska biznesowego poświęconego tematyce wschodniej, transgranicznej współpracy gospodarczej (np. pn. „Rynki

					Wschodnie – perspektywy i szanse dla suwalskich przedsiębiorców”). Przeprowadzono 2 edycje Forum Biznesowe Pogranicza. I edycja Forum odbyła się w dniach 3-4 listopada 2016 r. i była poświęcona transgranicznej współpracy gospodarczej przedsiębiorców i partnerów z Polski, Litwy, Białorusi i Rosji (Obwód Kaliningradzki) w zakresie branży drzewno-meblarskiej. Zgodnie z założeniami Forum miało charakter międzynarodowy i zgromadziło przedstawicieli świata biznesu, instytucji okołobiznesowych, samorządowców oraz ekspertów, którzy skupili się na rozwoju regionu poprzez gospodarkę. II edycja Forum (pn. „Food, Industry, Life”) odbyła się w dniach 9-10 listopada 2017 r. i była poświęcona branży rolno-spożywczej. Podczas Forum poruszone zostały kwestie problemów i możliwości sektora rolno-spożywczego w Polsce Północno-Wschodniej i krajach pogranicza, znaczenie innowacyjności i B+R w rozwoju branży rolno-spożywczej, perspektywy rozwoju współpracy międzynarodowej w przedmiotowej branży. Liczba uczestników i odwiedzających stoiska wystawiennicze – przekroczyła 400 osób. III edycja forum zorganizowana będzie w październiku 2018 r. i dotyczyć będzie branży metalowej (robocza nazwa „Metal, Industry, Design”).
Udział w imprezach targowych	UM, RFZ	przedsiębiorcy lokalni, inwestorzy	20.000 zł	Środki własne, fundusze unijne	Przedstawiciele RFZ wzięli udział w Międzynarodowych Targach Budowlanych i Wnętrzarskich Warsaw Bulid (18-20 września 2014 r.) – na stoisku zorganizowanym przez UM ofertę swoich firm prezentowali przedstawiciele lokalnych firm suwalskich z branż tematycznych wydarzenia oraz SSSE.
Współpraca z PAIIZ - kontynuacja	UM, RFZ	przedsiębiorcy lokalni	-	Środki własne, fundusze unijne	Działanie realizowane. Aktualizacja ofert inwestycyjnych w bazie ofert inwestycyjnych PAIIZ (obecnie PAIH). Udział przedstawiciela UM w misji przyjazdowej z Japonii (28.05.2015 r.) oraz spotkaniu szkoleniowym dla Regionalnych Centrow Obsługi Inwestora Biur Obsługi Inwestorów w Miastach Partnerskich PAIIZ (04.12.2015 r.) a także Seminarium dot. systemu obsługi inwestora (21.06.2016r.), w którym

Działalność Transgranicznego Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów/Biura obsługi Inwestora	UM, RFZ				prelegentem był m.in. Mirosław Odziemczyk, Pełnomocnik Zarządu PAIZ ds. Współpracy ze specjalnymi strefami ekonomicznymi (wykład nt.: „Standardów Polskiej Agencji Informacji i Inwestycji Zagranicznych”). Przyznaczenie patronatu honorowego PAIH dla drugiej edycji Forum Biznesowe Pogranicza. Działanie realizowane. Na chwilę obecną jeden pracownik UM pełni funkcję związaną z realizacją zadań TCOliE. W ramach TCOliE prowadzony jest bieżący kontakt z przedsiębiorcami i IOB (IPG, SSSE itp.) m.in. odpowiedzi na zapytania przedsiębiorców/inwestorów dot. możliwości inwestycyjnych w mieście, promocja wydarzeń tematycznych skierowanych do tej grupy, prowadzenie bazy przedsiębiorców, organizacja posiedzeń Rady Gospodarczej przy Prezydencie Miasta Suwałki. TCOliE stanowi łącznik pomiędzy przedsiębiorcami a Wydziałami Promocji Handlu i Inwestycji Ambasad i Konsulatów RP (obecnie likwidowanych i zastępowanych Zagranicznymi biurami Handlowymi) m.in. zaangażowanie w promocję imprez zagranicznych, na których stosika ma WPHI (informacje na stronie internetowej UM, przekazanie materiałów promocyjnych suwalskiej firmy oraz TCOliE na targi Mosbuild w Moskwie (5-8.04.2016 r.), czy BUDPRAGRES (2016 r.) w Mińsku. Udzielane są odpowiedzi na pytania przedsiębiorców dot. inwestowania na rynki zagraniczne (kierowanie do osób/instytucji właściwych w placówkach zagranicznych itp.). TCOliE prowadzi sprawy porozumień i umów z inwestorami m.in. przygotowuje i uzgadnia projekty zarówno wewnątrz Urzędu Miejskiego jak i z samym inwestorem. Ponadto, od 2016 r. prowadzone był prace dot. rozszerzenia granic Podstrefy Suwałki SSSE o grunty Miasta Suwałki zakończone powołaniem w grudniu 2017 r. Kooperacja z IPG, z Izłą Przemysłowo-Handlową z Białegostoku i SSSE przy organizacji wizyty przedstawicieli klubu Radców Handlowych w Suwałkach (18 czerwca 2015 r.), przeprowadzono
	50.000 zł	Środki własne, fundusze unijne	przedsiębiorcy lokalni, inwestorzy		

					bezpłatną dla przedsiębiorców Akademię e-marketingu Clearsense (23.09.2015 r., PNT), ponadto zorganizowano ww. spotkania środowiska biznesowego, prace przy organizacji dwóch edycji Forum Biznesowe Pogranicza.
--	--	--	--	--	---

PREZYDENT

Czesław Renkiewicz

INSPEKTOR

Emil Sienko

Bm

ZASTĘPCA PREZYDENTA

Łukasz Kurzyński

PREZYDENT MIASTA
SUWAŁK

POP.0720.27.2018

Suwałki, 31 października 2018 r.

**Informacja z konsultacji społecznych dotyczących projektu Uchwały Rady Miejskiej
w Suwałkach w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
w Suwałkach na 2019 rok**

Projekt uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2019 rok został poddany konsultacjom wśród organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na terenie Miasta Suwałki, a także z Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego.

Konsultacje wśród organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na terenie Miasta Suwałki trwały **od 14 do 28 września 2018 r.** Konsultacje z Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego odbyły się **24 września 2018 roku** na posiedzeniu Rady.

Projekt uchwały wraz z formularzem zgłaszania opinii został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem bip.um.suwalki.pl, na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Suwałkach www.um.suwalki.pl oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Suwałkach.

W wyznaczonym terminie złożono ogółem 2 propozycje zmian do projektu uchwały. Suwalska Rada Działalności Pożytku Publicznego zgłosiła 2 propozycje zmian. Organizacje pozarządowe nie zgłosiły propozycji zmian.

Wyniki konsultacji, zawierające zgłoszone propozycje zmian wraz ze stanowiskiem Prezydenta Miasta Suwałk w sprawie ich przyjęcia lub odrzucenia - w załączeniu.

PREZYDENT
Czesław Renkiewicz

Wyniki konsultacji z Suwalską Radą Działalności Pożytku Publicznego i organizacjami pozarządowymi projektu uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2019 rok

Podmiot zgłaszający – Suwalska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Lp.	Opinie i uwagi zgłoszone w trakcie konsultacji		Uzasadnienie do wprowadzenia zmian	Stanowisko Prezydenta Miasta Suwałk – uzasadnienie
	dotychczasowy zapis:	proponowana zmiana zapisu lub treść nowego zapisu:		
1.	s. 3 NGO – organizacje pozarządowe oraz kościelne osoby prawne i prowadzone przez nie jednostki organizacyjne	NGO – organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	Opis zgodny z ustawą o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	Propozycja przyjęta.
2.	s. 12 Na podstawie przeprowadzonej diagnozy problemów uzależnień od środków psychoaktywnych na terenie Miasta Suwałki w 2017 r., badań ogólnopolskich, danych statystycznych oraz wiedzy i doświadczeń zdobytych w trakcie realizacji Programu w 2018 roku i w latach poprzednich można zdiagnozować następujące obszary problemowe:	Na podstawie przeprowadzonej diagnozy problemów uzależnień od środków psychoaktywnych na terenie Miasta Suwałki w 2017 r., badań ogólnopolskich, danych statystycznych oraz wiedzy i doświadczeń zdobytych w trakcie dotychczasowej realizacji Programu można zdiagnozować następujące obszary problemowe:	Poprawka redakcyjna.	Propozycja przyjęta.

Organizacje pozarządowe nie zgłosiły uwag.

Sporządziła:

Agnieszka Szyszko

Pełnomocnik Prezydenta Miasta ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi

Suwałki, 29 października 2018 r.

PREZYDENT
Czesław Rankiewicz

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 2018 r.

**w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2019 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349 i poz. 1432), art. 14 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1492), art. 4¹ ust. 1-2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z 2015 r. poz. 1893, z 2017 r. poz. 2245 i poz. 2439 oraz z 2018 r. poz. 310, poz. 650 i poz. 1669) oraz na podstawie art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030, poz. 1490 i poz. 1669) Rada Miejska w Suwałkach uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2019 rok w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

NIE NASUWA ZASTRZEŻENÍ
FORMALNO-PRAWNYCH I REDAKCYJNYCH
radca prawny *Wiesława Michalska*

Suwałki, dn. 31.10.2018 r.

Załącznik
do Uchwały nr
Rady Miejskiej w Suwałkach
z dnia

**MIEJSKI PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
I PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII W SUWAŁKACH
NA 2019 ROK**

WSTĘP

Podstawą działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii są:

- **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku** (zwana dalej ustawą o wychowaniu w trzeźwości),
- **Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 roku** (zwana dalej ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii),
- **Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku,**
- **Ustawa o zdrowiu publicznym z dnia 11 września 2015 roku,**
- **Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 roku w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.**

Program zawiera diagnozę problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych, diagnozuje obszary problemowe, określa cel oraz precyzuje zadania związane: ze zwiększeniem dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, z udzielaniem rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej, z edukacją zdrowotną, z profilaktyką uzależnień, z przeciwdziałaniem przemocy, ze zmniejszeniem rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych, ze wspomaganiem działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie. Wskazuje realizatorów zadań.

Do opracowania niniejszego Programu posłużyły również materiały:

- diagnoza problemów uzależnień od środków psychoaktywnych na terenie Miasta Suwałki z 2015 r. przeprowadzona przez Instytut Badawczy IPC z Wrocławia,
- „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”, wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- sprawozdanie z działalności Komendanta Miejskiego Policji w Suwałkach o stanie bezpieczeństwa i porządku publicznego za 2017 r.,
- diagnoza zachowań i postaw młodzieży w ujęciu profilaktyki zintegrowanej w roku szkolnym 2014/2015 przeprowadzona przez Instytut Profilaktyki Zintegrowanej z Warszawy,
- założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020,
- raport z 2018 r. wykonany przez Centrum Działań Profilaktycznych z Wieliczki pn. "Odpowiedzialna sprzedaż i serwowanie napojów alkoholowych".

Niniejszy program uwzględnia także opinie instytucji oraz osób zajmujących się zawodowo profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Wykaz niektórych skrótów użytych w programie:

DDA - Dorosłe Dzieci Alkoholików,

dppiow - ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

KBPN - Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii w Warszawie,

KPP – Komenda Powiatowa Policji,

KMP – Komenda Miejska Policji w Suwałkach,

Kościół – Kościoły i inne związki wyznaniowe,

miejsca publiczne – zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,

MKRPA – Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach,

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach,

NGO – organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

NZOZ – niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej,

PARPA – Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Warszawie,

PON – Pogotowie dla Osób Nietrzeźwych w Suwałkach,

PP-P – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Suwałkach,

SM – Straż Miejska w Suwałkach,

SP SP ZOZ - Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach,

UM – Urząd Miejski w Suwałkach,

WOWiS – Wydział Oświaty, Wychowania i Sportu Urzędu Miejskiego w Suwałkach,

WS – Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Suwałkach,

ZS – zespoły szkół w Suwałkach,

ZOZ – zakłady opieki zdrowotnej w Suwałkach.

I. DIAGNOZA PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ I INNYCH ZAGROŻEŃ SPOŁECZNYCH W MIEŚCIE SUWAŁKI

Stan problemów alkoholowych i narkotykowych występujących na terenie Miasta Suwałki w latach 2015 – 2017.

1. Dystrybucja alkoholu

1.1 W 2017 r. wydano łącznie 71 zezwoleń uprawniających do sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Miasta Suwałki:

Liczba wydanych zezwoleń w poszczególnych kategoriach w latach 2015-2017

Kategoria	Rok (ilość punktów)		
	2015	2016	2017
do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo	60	48	31
powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu	37	27	18
powyżej 18% zawartości alkoholu	40	31	22
Łącznie	137	106	71

Źródło: Urząd Miejski w Suwałkach

Spadek liczby wydanych zezwoleń związany jest z wydłużeniem do 5 lat okresu, na który wydawane są od 2013 r. zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

1.2 W 2017 r. na terenie Miasta Suwałki funkcjonowało ogółem 185 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 127 punktów detalicznych i 58 punktów gastronomicznych.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Mieście Suwałki

Lata	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych		
	ogółem	sklepy	lokale gastronomiczne
2015	197	133	64
2016	200	131	69
2017	185	127	58

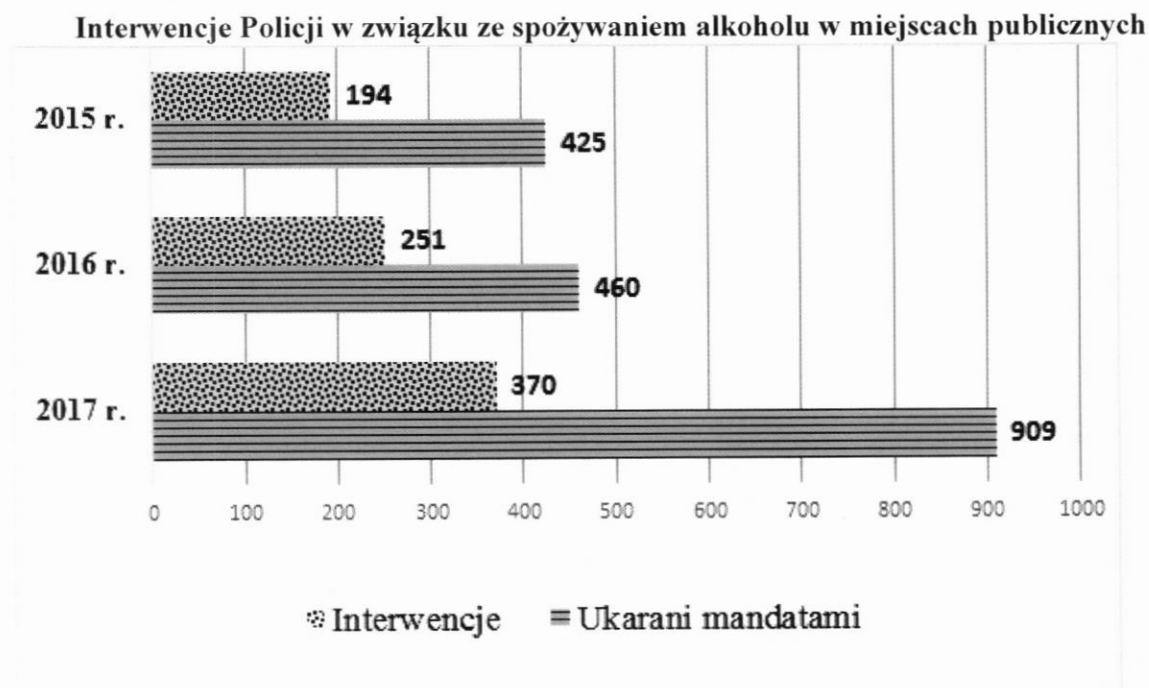
Źródło: Urząd Miejski w Suwałkach

W porównaniu do 2016 r. w 2017 r. nastąpił ogólny spadek liczby punktów sprzedaży o 15, w tym punktów detalicznych (o 4) oraz gastronomicznych (o 11).

2. Naruszanie prawa i porządku publicznego w związku ze spożywaniem alkoholu i używaniem narkotyków

2.1. Komenda Miejska Policji w Suwałkach w 2017 r., w związku z realizacją zadań wynikających z realizacji ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, podjęła interwencje w następujących obszarach:

- zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych – 370 interwencji, 909 osób ukarano mandatami.

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

W 2017 r. w porównaniu do 2016 r. znacząco wzrosła liczba (o 119) interwencji funkcjonariuszy Policji wobec osób spożywających alkohol w miejscach publicznych, jak również prawie dwukrotnie (o 449) wzrosła liczba osób ukaranych mandatami w związku z zakazem spożywania alkoholu w miejscach publicznych.

- przestępstwa drogowe – kierowanie pojazdów pod wpływem alkoholu:
 - zatrzymani nietrzeźwi kierujący – 192 osoby,
 - zatrzymani za kierowanie pojazdem po spożyciu alkoholu – 18 osób.

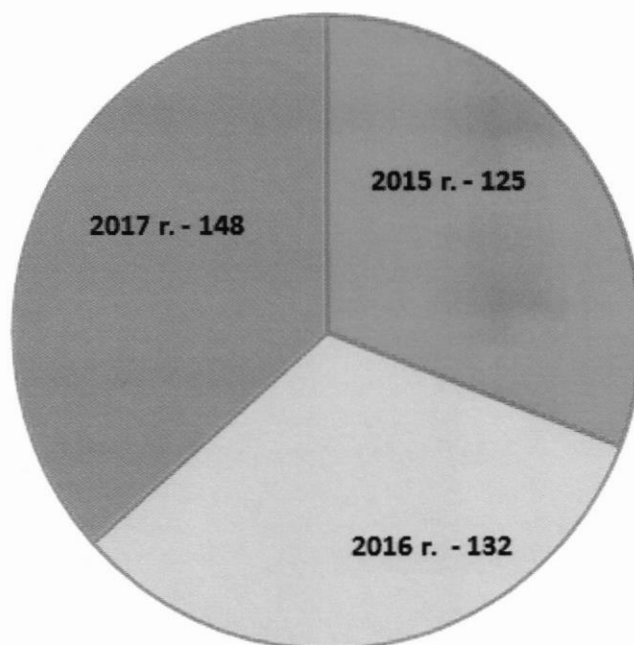
Przestępstwa drogowe – kierowanie po spożyciu alkoholu			
	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Przestępstwa drogowe	218	186	192

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

Od 2015 r. odnotowuje się tendencję falującą stwierdzonych przestępstw drogowych polegających na kierowaniu pojazdami po spożyciu alkoholu.

2.2. W 2017 r. Komenda Miejska Policji w Suwałkach wszczęła ogółem 148 postępowań w sprawach o przestępstwa naruszające przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Liczba stwierdzonych przestępstw narkotykowych w latach 2015 – 2017

Źródło: Komenda Miejska Policji w Suwałkach

Od 2015 r. odnotowuje się wzrost dynamiki stwierdzonych przestępstw narkotykowych.

2.3. Policja w 2017 r. udzieliła 9 odpowiedzi na listy przesyłane drogą e-mailową na skrzynkę stop-przemocy.kmp@suwalki.bk.policja.gov.pl, zaś w kontakcie indywidualnym z koordynatorem procedury „Niebieskiej Karty” udzielono 73 porady. W „Niebieskim Pokoju” w 2017 r. odbyło się 76 przesłuchań, w tym 68 przesłuchań dzieci.

2.4 W roku 2017 w ramach realizacji procedury „Niebieskiej Karty” funkcjonowało 308 grup roboczych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w ramach współpracy instytucjonalnej.

Liczba grup roboczych

Rok	Liczba grup roboczych
2015	234
2016	266
2017	308

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach

Wzrost grup roboczych (o 42) wynika z faktu, że były powołane w 2016 r. i pracowały w roku 2016 r. i 2017 r.

Liczba założonych „Niebieskich Kart” przez służby:

Służby	Ilość założonych Kart		
	2015 r.	2016 r.	2017 r.
MOPR	17	11	12
OŚWIATA	3	0	2
SŁUŻBA ZDROWIA	1	0	2
MKRPA	2	0	2
KMP	246	215	324
KPP	0	1	0
PCPR	0	1	0
GOPS	0	1	2
RAZEM:	269	229	344

Źródło: Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach

Tabela wskazuje, że w 2017 r. o 115 wzrosła liczba złożonych wniosków o wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”. W analizowanych latach, to głównie funkcjonariusze Policji zakładali „Niebieskie Karty”. Z informacji uzyskanej z Działu Interwencji Kryzysowej wynika, iż ok. 60% założonych kart nie potwierdziło faktu stosowania przemocy.

2.5. W 2017 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej w Suwałkach podjęli 432 interwencje dotyczące naruszania zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych, wystosowali 140 pouczeń, nałożyli 12 mandatów karnych (11 dla osób spożywających alkohol w miejscu publicznym i 1 za niewiadacznianie informacji o szkodliwości spożywania alkoholu w punkcie sprzedaży) oraz skierowali 7 wniosków o ukaranie do Sądu w Suwałkach. Do miejsca zamieszkania oraz do Pogotowia dla Osób Nietrzeźwych i podmiotów leczniczych dowieziono łącznie 273 osoby nietrzeźwe.

Interwencje Straży Miejskiej w Suwałkach w związku z naruszaniem zakazu spożywania alkoholu w miejscach publicznych

Lata	Interwencje	Pouczenia	Mandaty	Wnioski do Sądu	Przewóz osób nietrzeźwych do PON, miejsca zamieszkania, podmiotów leczniczych
2015 r.	273	237	28	8	177
2016 r.	230	199	23	8	231
2017 r.	432	140	12	7	273

Źródło: Straż Miejska w Suwałkach

Powyższa tabela wskazuje, że nastąpił wzrost interwencji, zaś liczba pouczeń oraz nałożonych mandatów ma tendencję spadkową. Ilość wniosków kierowanych do Sądu utrzymuje się od 2015 r. na podobnym poziomie. Natomiast ilość przewożonych osób przez Straż Miejską do Pogotowia dla Osób Nietrzeźwych, miejsca zamieszkania lub podmiotów leczniczych ma tendencję wzrostową.

2.6. W 2017 roku w Pogotowiu dla Osób Nietrzeźwych w Suwałkach odnotowano ogółem 1632 pobyty osób nietrzeźwych. Około połowy pobytów w Pogotowiu to wielokrotne pobyty tych samych nietrzeźwych.

Liczba osób nietrzeźwych w Pogotowiu dla Osób Nietrzeźwych w Suwałkach

Lata	Liczba osób nietrzeźwych			
	ogółem	w tym mężczyźni	w tym kobiety	w tym nieletni
2015	2531	2376	145	10
2016	1904	1830	70	4
2017	1632	1544	88	2

Źródło: Ośrodek Profilaktyki i Wsparcia dla Osób Nietrzeźwych, Bezdomych i Uzależnionych w Suwałkach

W 2017 roku, w porównaniu do roku 2015 i 2016, znacząco zmalała liczba pobytów odpowiednio o 24,7% i 14,3% osób nietrzeźwych w Pogotowiu dla Osób Nietrzeźwych w Suwałkach.

3. Mieszkańcy Suwałk objęci niektórymi działaniami terapeutycznymi

3.1. W Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach w 2017 r. leczyło się 210* pacjentów, w tym 144 uzależnionych od narkotyków (z tego 28 osób nieletnich) i 66 osób współuzależnionych. Udzielono 930 porad i wystawiono 31 skierowań do ośrodków stacjonarnych i na oddziały detoksykacyjne.

* dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

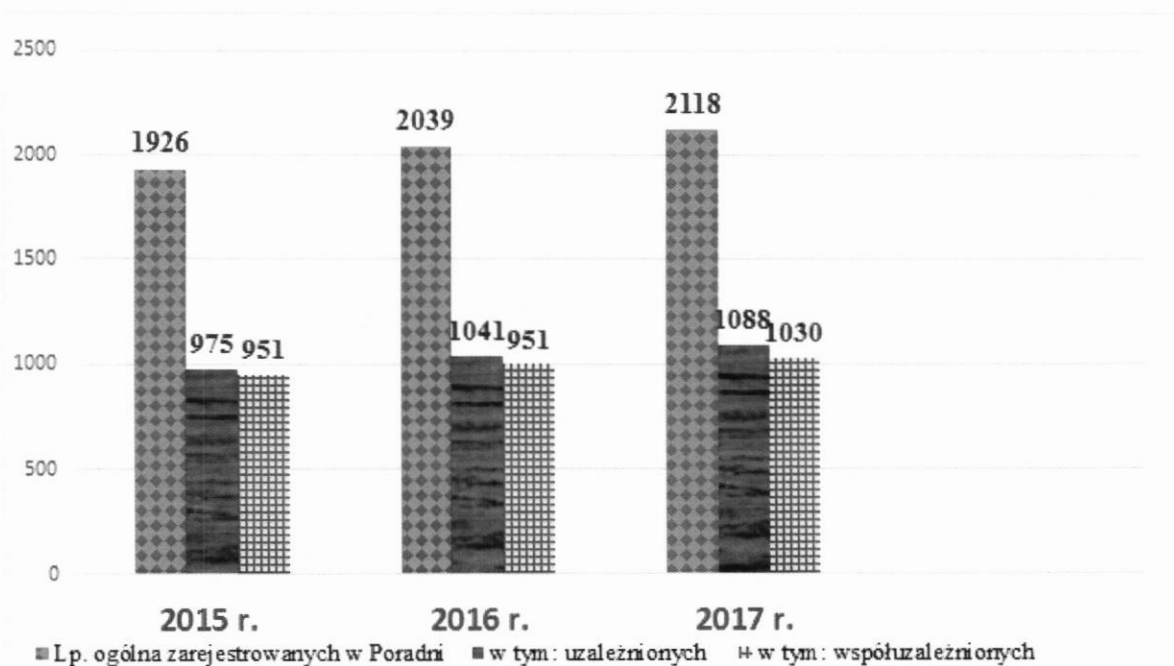
Liczba osób leczących się w Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych

	Lata			
		2015	2016	2017
Liczba pacjentów	- uzależnionych od narkotyków,	133	148	144
	w tym nieletnich	27	40	28
	- współuzależnionych	72	71	66
	Ogółem:	205	219	210
Ilość udzielonych porad		992	1083	930
Ilość wystawionych skierowań		30	36	31

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach

Jak wynika z zestawienia w 2017 r., liczba pacjentów leczących się w Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych zmalała w stosunku do roku 2016 o 9 osób ogółem (ok. 4%). Liczba nieletnich pacjentów jest falująca, w stosunku do 2016 r. zmalała o 12 osób (ok. 30%). Zmalała (o 5) liczba osób współuzależnionych oraz ilość udzielonych porad i wystawionych skierowań do ośrodków i na oddziały detoksykacyjne.

Do końca 2017 roku w Poradni zarejestrowanych było 2118 osób, w tym 1088 osób uzależnionych i 1030 osób współuzależnionych.

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach

Liczba osób zarejestrowanych i korzystających z pomocy Poradni Leczenia Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych przy SP SP ZOZ w Suwałkach ma tendencję wzrostową. Dynamika wzrostu ogółu zarejestrowanych w Poradni od 2016 r. do 2017 r. jest na poziomie ok. 4 %.

Wśród prowadzonych przez Poradnię działań z zakresu profilaktyki wymienić należy również:

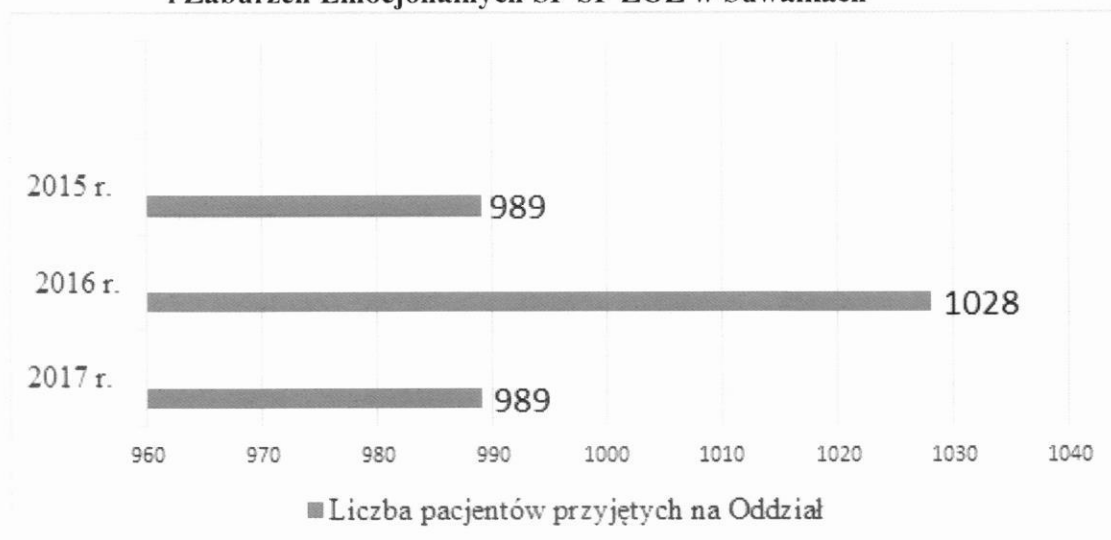
- spotkania edukacyjne z uczniami szkół gimnazjalnych dotyczące zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych w ramach programu „Smaki życia” ,
- spotkania edukacyjne z rodzicami uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych dotyczące zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych,
- współpracę z pedagogami i psychologami szkolnymi,
- udostępnienie materiałów edukacyjnych młodzieży i ich rodzicom, szkołom oraz innym instytucjom.

Według oceny specjalistów z Poradni, stale wzrasta liczba osób zgłaszających się do Poradni w związku z problemami wynikającymi z używania marihuany, amfetaminy i innych substancji psychoaktywnych zaliczających się do grupy dopalaczy.

3.2. W 2017 r. na Oddziale Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ hospitalizowanych było 989* pacjentów, z czego 225 na Pododdziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu oraz 764 na Pododdziale Detoksykacji.

*dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

Liczba pacjentów przyjętych na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ w Suwałkach

Źródło: Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych SP SP ZOZ w Suwałkach

W 2017 roku odnotowano, w stosunku do 2016 r. spadek liczby pacjentów przyjętych na Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych.

3.3. Ogólna liczba pacjentów Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ ma tendencję spadkową. W porównaniu do 2015 r. spadła o 14%.

Liczba pacjentów korzystających z usług Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ

Pacjenci	Rok	2015 r.	2016 r.	2017 r.
uzależnieni		523	459	444
współuzależnieni		128	181	127
Łącznie		651*	640*	571*

Źródło: Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu SP SP ZOZ w Suwałkach

* dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

Spadek liczby korzystających z usług Poradni może wynikać z tego, że wiele osób uzależnionych korzystało również z ofert terapeutycznych innych podmiotów leczniczych, takich jak prywatne gabinety lub też wyjeżdżali do innych ośrodków leczniczych adekwatnych do ich potrzeb.

3.4. W 2017 r. w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu leczenie podjęło 121* pacjentów uzależnionych od alkoholu, w tym 20 kobiet.

*dotyczy nie tylko mieszkańców Suwałk

Liczba pacjentów, którzy podjęli leczenie w Dziennym Oddziale Terapii Uzależnienia od Alkoholu

	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Liczba pacjentów, którzy podjęli leczenie	95	109	121

Źródło: Dzienny Oddział Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Suwałkach

W 2016 roku liczba osób podejmujących leczenie odwykowe na oddziale dziennym wzrosła o 12 osób.

3.5. Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 r. wpłynęło 157 wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, z czego w stosunku do 151 taką procedurę uruchomiono.

Dane liczbowe dotyczące postępowań prowadzonych przez MKRPA w Suwałkach

	2015 r.	2016 r.	2017 r.
Liczba nowych wniosków, które wpłynęły do MKRPA	150	124	151
Liczba wniosków skierowanych do sądu	69	96	79
Liczba spraw umorzonych	44	51	48

Źródło: Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach

W 2017 r. liczba nowych wniosków o wszczęcie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego była na poziomie 2015 r. W porównaniu do 2016 r. w 2017 r. zmalała liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego (o 17) oraz liczba spraw umorzonych (o 3).

Przedstawiciele Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skontrolowali 36 punktów handlowych podających/sprzedających alkohol w trakcie 12 wizyt kontrolnych, 3 oględziny w 4 placówkach, 3 kontrole weryfikacji oświadczeń złożonych przez przedsiębiorców o wartości sprzedaży napojów alkoholowych oraz pomiary odległości 61 punktów sprzedaży od obiektów chronionych.

4. Zasoby lokalne umożliwiające prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w Suwałkach

Są to następujące jednostki:

- 1) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach,
- 2) Specjalistyczny Psychiatryczny Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Suwałkach, w tym:
 - Poradnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od Alkoholu,
 - Oddział Leczenia Uzależnień i Zaburzeń Emocjonalnych,
 - Poradnia Leczenia Uzależnień od Substancji Psychoaktywnych.
- 3) Oddział Dzienny Terapii Uzależnienia od Alkoholu w Suwałkach,
- 4) Parafia Najświętszego Serca Pana Jezusa w Suwałkach - Centrum Interwencji Kryzysowej w Suwałkach,
- 5) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Suwałkach, w tym:
 - Dział Pomocy Kryzysowej, w tym całodobowy hostel dla 13 osób doświadczających przemocy w rodzinie,
 - poradnictwo prawne i psychologiczne z zakresu przeciwdziałania przemocy,
 - grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy,
- 6) Suwalskie Stowarzyszenie „Wybór” z siedzibą w Suwałkach,
- 7) Centrum Aktywności Społecznej „Pryzmat” w Suwałkach,
- 8) Spółdzielnia Socjalna Perspektywa, w tym:
 - Ośrodek Profilaktyki i Wsparcia dla Osób Nietrzeźwych, Uzależnionych i Bezdomnych w Suwałkach,
 - Punkt konsultacyjny,
 - Telefon Zaufania,
- 9) Suwalskie Stowarzyszenie Klub Abstynentów „Filar” w Suwałkach,
- 10) Centrum Integracji Społecznej w Suwałkach,
- 11) Fundacja EGO w Suwałkach,
- 12) Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Suwałkach,
- 13) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Suwałkach,
- 15) Stowarzyszenie Aktywności Społeczno-Artystycznej „Nie Po Drodze” w Suwałkach,
- 16) Grupy AA i AL.- ANON,
- 17) Komenda Miejska Policji w Suwałkach,
- 18) Straż Miejska w Suwałkach,
- 19) Sądy, kuratorzy sądowi,
- 20) Prokuratura Rejonowa w Suwałkach,
- 21) Świetlice środowiskowe prowadzone przez:
 - Parafię Rzymskokatolicką św. Aleksandra w Suwałkach,
 - Zgromadzenie Sióstr Świętej Teresy od Dzieciątka Jezus z siedzibą w Suwałkach,
 - Społeczną Organizację Przyjaciół Dzieci „Przystań” z siedzibą w Suwałkach,
 - ORATORIUM św. Jana Bosko w Suwałkach,
- 22) Przedszkola, szkoły, placówki oświatowe i opiekuńczo – wychowawcze,
- 23) Lokalne, regionalne i krajowe mass media,
- 24) Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Kazimierza Królewicza w Suwałkach,
- 25) i inne.

II. OBSZARY PROBLEMOWE

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy problemów uzależnień od środków psychoaktywnych na terenie Miasta Suwałki w 2017 r., badań ogólnopolskich, danych statystycznych oraz wiedzy i doświadczeń zdobytych w trakcie dotychczasowej realizacji Programu można zdiagnozować następujące obszary problemowe:

OBSZARY PROBLEMOWE

Obszar problemowy nr 1:

Szkody zdrowotne, zaburzenia życia rodzinnego oraz naruszenia prawa i porządku publicznego wynikające ze spożywania alkoholu.

Analiza problemu:

- 14% Polaków i 4% Polek pije alkohol w sposób zwiększający prawdopodobieństwo występowania szkód zdrowotnych, psychologicznych i społecznych¹,
- występowanie zaburzeń psychicznych spowodowanych nadużywaniem alkoholu¹,
- dominującą kategorię pacjentów we wszystkich placówkach leczenia psychiatrycznego i leczenia uzależnień stanowią mężczyźni¹,
- spożywanie alkoholu przez ciężarne kobiety¹,
- uzależnienie od alkoholu jest późno rozpoznawane, na leczenie trafiają osoby ze znaczną destrukcją³,
- uzależnienia mieszane - pacjenci z zaburzeniami wynikającymi z używania więcej niż jednej substancji psychoaktywnej³,
- nietrzeźwość kierowców – pomimo spadku liczby stwierdzonych przestępstw drogowych wynikających z prowadzenia pojazdów po spożyciu alkoholu, nadal na suwalskich drogach porusza się duża liczba nietrzeźwych kierowców⁹,
- 65,8% młodych osób po alkoholu zachowuje się agresywnie, pogarsza się ich relacja z rodzicami².

Obszar problemowy nr 2:

Picie napojów alkoholowych przez dzieci i młodzież.

Analiza problemu:

- z przeprowadzonych badań w 2015 r. wynika, że 70% uczniów suwalskich szkół uważa, że najbardziej dostępnym alkoholem jest piwo²,
- alkoholem najczęściej spożywanym przez suwalską młodzież jest piwo²,
- najczęstszym miejscem picia alkoholu przez dzieci i młodzież jest dom kogoś znajomego lub własny²,
- zwiększająca się liczba pijących alkohol dziewcząt i młodych kobiet –

- tendencja zmierzająca do zrównania wskaźników osiągniętych przez chłopców¹,
- używanie alkoholu przez młodocianych ma wpływ między innymi na obniżenie wieku inicjacji seksualnej, niechciane ciąży i zwiększa ryzyko zarażenia wirusem HIV¹,
 - wzrost przyzwolenia dorosłych na spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie¹,
 - chłopcy rzadziej niż dziewczęta, dostrzegają niebezpieczeństwo związane z nadużywaniem, alkoholu, narkotyków czy dopalaczy².

Obszar problemowy nr 3:

Powiększający się problem narkomanii i innych uzależnień.

Analiza problemu:

- wzrost liczby osób do 21 r.ż. mających za sobą doświadczenia związane z używaniem marihuany i amfetaminy⁷,
- głównymi powodami zażywania narkotyków przez młodzież jest ciekawość, chęć sprawdzenia jak smakuje, jak człowiek czuje się po zażyciu, z nudów²,
- niewielka świadomość nauczycieli istniejącego wśród ich uczniów problemu przyjmowania substancji psychoaktywnych²,
- zanizona świadomość młodzieży szkolnej ryzyka jakie za sobą niesie przyjmowanie różnych substancji psychoaktywnych²,
- co trzeci chłopiec i co szósta dziewczynka wśród uczniów klas drugich gimnazjalnych przyznali się do zażycia narkotyków w ciągu ostatnich 6 miesięcy⁶,
- ok. 17% uczniów klas drugich gimnazjalnych uważa możliwość zdobycia „dopalaczy” jako dość łatwą lub bardzo łatwą^{2,6},
- miejscem pierwszego zażycia narkotyków/środków odurzających najczęściej jest cudzy dom lub ogólnodostępne miejsce np. na ulicy lub w parku².

Obszar problemowy nr 4:

Występowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

Analiza problemu:

- duża liczba osób doświadczających przemocy w rodzinie korzystających z poradnictwa prawnego, psychologicznego i terapeutycznego⁵,
- zwiększające się zainteresowanie osób stosujących przemoc w rodzinie uczestnictwem w grupach korekcyjno-edukacyjnych^{4,8},
- rosnąca liczba grup roboczych w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. W 2017 r. funkcjonowało 308 grup roboczych, w tym 50 grup było kontynuowane z roku 2016⁴,
- w 2017 r. odbyły się 923 spotkania grup roboczych oraz 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego⁴.

- ¹ źródło: Narodowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2011 – 2015,
² źródło: diagnoza problemów uzależnień od środków psychoaktywnych na terenie Miasta Suwałki, Wrocław 2015 r.,
³ źródło: informacja z Oddziału Dziennego Terapii Uzależnienia od Alkoholu z 2016 r.,
⁴ źródło: sprawozdanie z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach za 2017 r.,
⁵ źródło: sprawozdanie Suwalskiego Stowarzyszenia „Wybór” za 2017 r.,
⁶ źródło: diagnoza zachowań i postaw młodzieży w ujęciu profilaktyki zintegrowanej w roku szkolnym 2014/2015, realizator Instytut Profilaktyki Zintegrowanej,
⁷ źródło: informacja z Poradni Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych w Suwałkach za 2017 r.,
⁸ źródło: sprawozdanie Parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa - Centrum Interwencji Kryzysowej za 2017 r.,
⁹ źródło: sprawozdanie Komendanta Miejskiego Policji w Suwałkach za 2017 r.

III. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Głównym celem Programu jest zmniejszenie rozmiarów aktualnie występujących problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i środków psychoaktywnych oraz zapobieganie ich powstawaniu.

Prezentowany Program kompleksowo reguluje zagadnienia dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w Mieście Suwałki. Wskazuje planowane, długofalowe, wielostronne i skoordynowane działania z tego zakresu oraz podmioty odpowiedzialne za ich realizację. Istotnym partnerem Miasta w realizacji zadań Programu są organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, kościoły i związki wyznaniowe.

System profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opisany w Miejskim Programie Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2019 rok oparty jest na trzech wzajemnie komplementarnych programach działań realizowanych na różnych poziomach administracji: gminnym, wojewódzkim i narodowym.

IV. ZADANIA PROGRAMU

wynikające z ustawy o zdrowiu publicznym, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii

I. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych								
P L A N O W A N E D Z I A L A N I A	1.1	Dofinansowanie programów ograniczania picia alkoholu dla osób o obniżonych możliwościach udziału w programach behawioralnych - poznawczych, tzw. niskoprogowych.	W S K A Ż N I K I	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A C J A	WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw
	1.2	Wspieranie programów rehabilitacji dla osób uzależnionych po zakończonych programach psychoterapii uzależnień.		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - dokumentacja		WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw
	1.3	Wsparcie działalności punktu konsultacyjnego oraz telefonu zaufania dla osób uzależnionych i ich rodzin.		- liczba udzielonych porad, - liczba godzin		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw
	1.4	Dofinansowanie prowadzenia grup wsparcia oraz maratonów dla osób uzależnionych od alkoholu i środków psychoaktywnych.		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - dokumentacja		ZOZ, NZOZ, WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw
	1.5	Dofinansowanie szkoleń terapeutów w ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych pracowników lecznictwa odwykowego.		- liczba szkoleń, - liczba przeszkolonych specjalistów		- sprawozdania		ZOZ, NZOZ, WS
	1.6	Wsparcie podmiotów leczniczych i organizacji działających w zakresie leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych.		- wartość w zł, - udzielonej dotacji, - liczba odbiorców		- dokumentacja,		ZOZ, NZOZ, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, WS

1.7	Prowadzenie działań zmierzających do zmotywowania osób nadużywających alkoholu do ograniczenia jego spożycia lub gdy jest to konieczne, podjęcia przez nie leczenia odwykowego.	- liczba posiedzeń podzespołu MKRPA ds. leczenia odwykowego, - liczba wniosków wpływających do MKRPA o wszczęcie postępowania, - liczba spraw umorzonych w związku ze zmotywowaniem przez komisję do podjęcia leczenia	- protokoły z posiedzeń komisji	MKRPA
1.8	Kierowanie na badanie specjalistyczne w celu wydania opinii psychologiczno - psychiatrycznej.	- liczba osób skierowanych na badania, - liczba wydanych opinii	- protokoły z posiedzeń, - prowadzona dokumentacja	MKRPA, specjaliści – biegli sądowi
1.9	Kierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego.	- liczba skierowanych do sądu wniosków	- protokoły z posiedzeń, - prowadzona dokumentacja	MKRPA
1.10	Wsparcie Poradni Uzależnienia i Współuzależnienia od Substancji Psychoaktywnych SP SP ZOZ w Suwałkach w zakresie działalności profilaktycznej oraz leczenia osób uzależnionych i współuzależnionych.	- wartość udzielonych dotacji, - liczba zakupionych testów	- prowadzona dokumentacja, - sprawozdania	WS, MKRPA, SP SP ZOZ

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 278.000 zł

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie - pomocy psychospołecznej i prawnej								
P L A N O W A N E D Z I A L A N I A	2.1	Wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej poprzez dofinansowanie bieżącej działalności placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w których realizowany jest program socjoterapeutyczny lub psychokorekcyjny lub psychoprofilaktyczny lub inny psychoedukacyjny.	W S K A Ż N I K I	- liczba dofinansowanych placówek wsparcia dziennego, - liczba uczęszczających dzieci	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, WS
	2.2	Wspieranie działań animacyjnych i socjoterapeutycznych realizowanych w formie pracy podwórkowej przez wychowawcę.		- liczba uczęszczających dzieci		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy odppiw, WS
	2.3	Dofinansowanie zajęć terapeutycznych i grup wsparcia dla osób współzależnych.		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, ZOZ, NZOZ, WS
	2.4	Dofinansowanie pomocy psychologicznej i psychoterapii dla osób z syndromem Dorosłych Dzieci Alkoholików - DDA.		- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, ZOZ, NZOZ, WS

2.5	Dofinansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych lub opiekuńczo – wychowawczych dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie.	- liczba uczestników, - liczba zajęć, - liczba godzin	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, ZOZ, NZOZ, WS
2.6	Dofinansowanie kolonii, półkolonii i obozów i innych form wypoczynku z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie.	- liczba uczestników	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, WS
2.7	Finansowanie i dofinansowanie udziału w szkoleniach, superwizjach, kursach specjalistycznych, naradach, konferencjach, warsztatach, seminariach przedstawicieli różnych grup społecznych i zawodowych zwłaszcza w zakresie: interdyscyplinarnej pomocy dziecku i rodzinie z problemem przemocy i uzależnień, trzeźwości kierowców, rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przeciwdziałania przemocy.	- liczba szkoleń/ kursów/ konferencji narad/ seminariów/ warsztatów, - liczba odbiorców	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	ZOZ, NZOZ, WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw,
2.8	Zakup i rozpowszechnianie materiałów promocyjnych i informatorów dotyczących działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	- liczba zakupionych materiałów	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja, - dokumenty finansowe	WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw,
2.9	Prowadzenie strony internetowej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Suwałkach www.mkrpa.suwalki.pl .	- liczba zamieszczonych informacji, - liczba odbiorców	- statystyki strony internetowej	WS

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 370.000 zł

III. Edukacja zdrowotna								
P L A N O W A N I E D Z I A L A N I A	3.1	Organizowanie lokalnych i włączenie się do ogólnopolskich działań informacyjno - edukacyjnych, w tym kampanii edukacyjnych dotyczących ryzyka szkód wynikających ze spożywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych środków psychoaktywnych oraz z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	W S K A Ż N I K I	- liczba ogólnopolskich działań/kampanii, - liczba odbiorców/uczestników	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - protokoły z kontroli, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A C J A T O R Y	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, WS
	3.2	Upowszechnianie informacji dotyczących instytucji i organizacji udzielających wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu, substancji psychoaktywnych i innych środków zmieniających świadomość oraz osób uwikłanych w przemoc w rodzinie.		- liczba upowszechnionych informacji		- prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, ZOZ, NZOZ, WS
	3.3	Prowadzenie działań edukacyjnych i szkoleniowych skierowanych do sprzedawców alkoholu.		- liczba szkoleń, - liczba odbiorców		- sprawozdania, - listy obecności, - protokoły		WS, MKRPA

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 5.000 zł

IV. Profilaktyka uzależnień								
P L A N O W A N I E D Z I A L A N I A	4.1	Wspieranie działań służących pogłębieniu więzi w rodzinie z problemem choroby alkoholowej, narkomanii lub przemocy w rodzinie, np. poprzez dofinansowanie rodzinnych obozów terapeutycznych.	W S K A Ż N I K I	- liczba zrealizowanych projektów, - liczba uczestników	Ź R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I E R E A L I Z A C J A	WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw,
	4.2	Dofinansowanie szkoleń dla nauczycieli, pedagogów, psychologów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą.		- liczba zajęć, - liczba odbiorców		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		- szkoły i inne placówki oświatowe i opiekuńczo - wychowawcze PP-P, WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw,
	4.3	Wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości i innych negatywnych zachowań osób kierujących pojazdami mechanicznymi, sprzętami żeglugi wodnej i innymi środkami komunikacji.		- liczba wspartych projektów, - liczba uczestników		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		WS, SM, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw,
	4.4	Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych programów profilaktycznych oraz innych działań profilaktycznych dla dzieci i młodzieży oraz ich opiekunów prawnych.		- liczba odbiorców, - liczba programów		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		szkoły i inne placówki oświatowe i opiekuńczo - wychowawcze, PP-P, WS

4.5	Finansowanie pozalekcyjnych zajęć rozwijających kompetencje emocjonalno - społeczne, zajęć sportowo - rekreacyjnych, zakup sprzętu i adaptacja obiektów sportowych w celu umożliwienia prowadzenia na terenie szkół oraz innych miejskich obiektach sportowych pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych, w tym wakacyjnych zajęć, turniejów piłkarskich oraz innych zajęć rozwijających zainteresowania oraz promujących zdrowy styl życia.	- liczba uczestników, - liczba godzin, - liczba i rodzaj zakupionego sprzętu	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	WOWiS, WS, szkoły
4.6	Wsparcie organizacji różnego rodzaju powszechnie dostępnych zajęć pozalekcyjnych z elementami profilaktyczno-edukacyjnymi i socjoterapeutycznymi.	- liczba uczestników, - liczba godzin, - liczba i rodzaj zajęć	- sprawozdania, - protokoły z kontroli, - prowadzona dokumentacja	WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw.
4.7	Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, np. kluby dyskusyjne, gazetki, audycje radiowe, młodzieżowe grupy liderów.	- liczba wspartych projektów, - liczba uczestników	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw. Szkoły
4.8	Przeprowadzenie diagnozy lokalnych problemów oraz zasobów w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów społecznych – alkoholizmu, narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- opracowania, - sprawozdania, - informacje, - diagnoza	- prowadzona dokumentacja	WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, MKRPA
4.9	Zakup/opracowanie/pozyskanie oraz dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i używania tzw. dopalaczy oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- liczba zakupionych/ opracowanych/ pozyskanych materiałów	- dokumenty finansowe, - prowadzona dokumentacja	WS, MKRPA, PARPA, KBPN
4.10	Wydanie kalendarza Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.	- liczba kalendarzy	- dokumenty finansowe, - prowadzona dokumentacja	WS
4.11	Promowanie zdrowego stylu życia w lokalnych środkach społecznego przekazu.	- liczba artykułów, udzielonych wywiadów	- media	MKRPA, WS

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 400.000 zł

V. Przeciwdziałanie przemocy

P L A N O W A N I A	5.1	Wspieranie działalności placówek dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym punktów konsultacyjnych, telefonów zaufania, ośrodków interwencji kryzysowej, poradnictwa psychologicznego, socjalnego i rodzinnego.	W S K A Ź N I K I	- liczba udzielonych porad, - liczba klientów	Ź R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ź N I K Ó W	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, MOPR, WS
	5.2	Dofinansowanie realizacji programów ochrony osób doświadczających przemocy w rodzinie.		- liczba udzielonych porad, - liczba uczestników, - liczba godzin zajęć		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, MOPR, WS
	5.3	Dofinansowanie prowadzenia zajęć korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.		- liczba godzin, - liczba uczestników		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, MOPR, WS
	5.4	Dofinansowanie programów profilaktyki przeciwdziałania przemocy np. warsztaty umiejętności rodzicielskich, programów dla rodziców na temat radzenia sobie z trudnymi sytuacjami wychowawczymi, rozwiązywania konfliktów itp.		- liczba godzin, - liczba uczestników		- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja		NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, WS
	5.5	Realizacja oraz wspieranie kampanii i programów dla rodziców promujących wychowywanie dzieci bez przemocy.		- liczba rodziców uczestniczących w programach		- prowadzona dokumentacja, - sprawozdania		WS, KMP, PP-P, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw

5.6	Wspieranie lokalnych kampanii nt. przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie.	- liczba kampanii, - liczba uczestników	- prowadzona dokumentacja - sprawozdania	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, KMP, PP-P, WS
5.7	Zwiększanie kompetencji służb działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	- liczba uczestników kursów/szkoleń	- prowadzona dokumentacja	NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, KMP, WS
5.8	Wspomaganie działalności Działu Pomocy Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Suwałkach.	- liczba udzielonych porad, - liczba klientów	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja	MOPR, WS
5.9	Posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego, tworzenie grup roboczych w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy w rodzinie.	- liczba posiedzeń zespołów i grup roboczych	- sprawozdania, - prowadzona dokumentacja, - protokoły	MOPR, WS

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 390.000 zł

VI. Zmniejszanie rozmiarów naruszeń prawa na rynku napojów alkoholowych								
P L A N O W A N I E D Z I A L A N I A	6.1	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy związanych z zakazem reklamy i promocji napojów alkoholowych prowadzonej na terenie Suwałk.	W S K A Ż N I K I	- liczba interwencji	Ź R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- informacja z działalności	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	KMP, SM, MKRPA
	6.2	Podjęmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy dotyczących zakazu sprzedaży i podawania napojów alkoholowych określonym w ustawie osobom i w określonych sytuacjach.		- liczba interwencji		- informacja z działalności		KMP, SM, MKRPA
	6.3	Kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych.		- liczba kontroli - liczba skontrolowanych punktów		- protokoły		MKRPA, UM

Nie przewiduje się ponoszenia kosztów.

VII. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów uzależnień oraz przemocy w rodzinie

P L A N O W A N I E D Z I A L A N I A	7.1	Remont, adaptacja i wyposażenie lokali, pomieszczeń na rzecz instytucji i organizacji pozarządowych realizujących zadania Programu, w tym doposażanie siedziby MKRPA w drobny, sprzęt biurowy.	W S K A Ż N I K I	- wartość projektów w zł	Ż R Ó D Ł A P O Z Y S K I W A N I A W S K A Ż N I K Ó W	- sprawozdania, - protokoły, - prowadzona dokumentacja	P L A N O W A N I R E A L I Z A T O R Z Y	zainteresowane instytucje, WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw,
	7.2	Zakup słodczy, gier, sprzętu sportowo-rekreacyjnego na potrzeby dzieci i młodzieży uczęszczającej do placówek wsparcia dziennego między innymi z okazji Dnia Dziecka, św. Mikołaja, Wielkanocy, Bożego Narodzenia itp.		- wartość w zł		- prowadzona dokumentacja, - dokumenty finansowe		WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw,
	7.3	Dofinansowanie szkoleń typu: Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Studium Pomocy Psychologicznej, Programu Rozwoju Osobistego, warsztaty pomagania osobom uzależnionym i współuzależnionym itp.		- liczba dofinansowanych szkoleń, - liczba osób biorących udział w dofinansowanych szkoleniach		- prowadzona dokumentacja		WS, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, MKRPA
	7.4	Doskonalenie umiejętności członków MKRPA poprzez udział w szkoleniach i konferencjach.		- liczba szkoleń, - liczba członków biorących udział w szkoleniu		- prowadzona dokumentacja		WS, MKRPA
	7.5	Udział w pracach Zespołu Ekspertów ds. Lokalnych i Regionalnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, działającego przy PARPA.		- liczba posiedzeń w pracach zespołu		- zaproszenia do udziału w pracach zespołu		WS, UM, PARPA
	7.6	Współpraca z administracją rządową i samorządową w zakresie realizacji programów profilaktycznych, szkoleń, konferencji, kampanii oraz monitorowania problemów alkoholowych, narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.		- liczba sprawozdań, raportów, programów, szkoleń, konferencji, kampanii		- karta zgłoszeń, - sprawozdania, raporty		UM, WS, MKRPA, NGO, podmioty, o których mowa w art.3 ust. 3 ustawy o dppiw, SM, KMP, szkoły

Szacunkowa kwota przeznaczona na realizację zadań to co najmniej: 24.000 zł.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Programu odbywać się będzie w ramach środków własnych Miasta pozyskanych w 2019 r. z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Planowana kwota na 2019 r. wynosi 1 650 000 zł. Planowany budżet Programu może ulec zmianom w przypadku niewykorzystania całkowitej kwoty pozyskanej w 2018 r. z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz innych zwrotów.

VI. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W SUWAŁKACH

1. Członek Komisji za udział w pracach podzespołów problemowych w danym miesiącu otrzymuje:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
2. Przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący podzespołów za udział w pracach podzespołów problemowych w danym miesiącu otrzymują:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 15% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
3. Za udział w posiedzeniu plenarnym Komisji członkowie, przewodniczący, jego zastępca oraz przewodniczący podzespołów Komisji każdorazowo otrzymują wynagrodzenie w wysokości 5% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
4. Za udział w pracach zespołów interdyscyplinarnych lub grupach roboczych przewodniczący, jego zastępca oraz członkowie Komisji w danym miesiącu otrzymują:
 - za pierwsze posiedzenie wynagrodzenie w wysokości 10% aktualnego minimalnego wynagrodzenia,
 - za każdy następny udział dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 3% aktualnego minimalnego wynagrodzenia.
5. Wynagrodzenie wypłacane jest z dołu, na podstawie listy obecności stanowiącej załącznik do protokołu z posiedzenia lub przeprowadzonych czynności. Osoby nieuczestniczące w pracach Komisji nie otrzymują ww. wynagrodzeń.
6. Za prace wykonane na podstawie umowy o dzieło lub umowy zlecenia wg stawki/kwoty określonej w umowie.
7. Za udział członków Komisji w szkoleniu lub innym posiedzeniu wyjazdowym, które dotyczy podniesienia kwalifikacji członków Komisji przysługuje dodatkowe wynagrodzenie w wysokości najtańszego połączenia komunikacją publiczną do i z miejscowości szkolenia.
- 7.1 Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 7 przysługuje w wysokości udokumentowanej biletami lub fakturami obejmującymi cenę biletu środka transportu oraz innych wydatków związanych z podróżą krajową, typu opłata za przejazd drogami płatnymi i autostradami, postój w strefie płatnego parkowania, miejsca parkingowego i inne niezbędne wydatki wiążące się bezpośrednio z odbywaniem podróży.

- 7.2 Na wniosek członka Komisji Prezydent może wyrazić zgodę na przejazd w podróży krajowej samochodem osobowym, motocyklem lub motorowerem będącym własnością członka Komisji.
- 7.3 W przypadku, o którym mowa w pkt 7.2 członkowi Komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości stanowiącej iloczyn przejechanych kilometrów przez stawkę za jeden kilometr przebiegu, przyjmując;
- a) dla samochodów o pojemności skokowej silnika do 900 cm³ - 0,40 zł za 1 kilometr przebiegu,
 - b) dla samochodu o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm³ - 0,50 zł za 1 kilometr przebiegu,
 - c) dla motocykla – 0,19 zł za 1 kilometr przebiegu,
 - d) dla motoroweru – 0,11 zł za 1 kilometr przebiegu.
- 7.4 W przypadku wynagrodzenia, o którym mowa w pkt 7.3 członek Komisji przedkłada stosowne oświadczenie.
- 7.5 Jeżeli przedstawienie dokumentu, o którym mowa w pkt 7.1 nie jest możliwe, członek Komisji składa pisemne oświadczenie o dokonany wydatku i przyczynach braku jego udokumentowania.
8. Na wynagrodzenia członków MKRPA za udział w posiedzeniach:
- plenarnych,
 - podzespołów ds. motywowania do leczenia odwykowego,
 - podzespołu ds. kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
 - podzespołu ds. kontroli realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii,
 - Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego
- zaplanowano szacunkową kwotę w wysokości 145.000 zł (szacunkowa kwota liczona od prognozowanego minimalnego wynagrodzenia w wysokości 2.250 zł w 2019 r.).
9. Na obsługę działalności Komisji zaplanowano szacunkową kwotę w wysokości 38.000 zł.

**VII. W RAMACH OGRANICZANIA DOSTĘPNOŚCI DO ALKOHOŁU
USTALA SIĘ MAKSYMALNĄ LICZBĘ ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ I
PODAWANIE NAPOJÓW ALKOHOŁOWYCH, PRZEZNACZONYCH
DO SPOŻYCIA**

**W MIEJSCU, JAK I POZA MIEJSCEM SPRZEDAŻY, NA
CO NAJMNIEJ 140 MIESZKAŃCÓW (WEDŁUG MIEJSCA
STAŁEGO ZAMELDOWANIA W SUWAŁKACH)**

Według stanu na dzień 31.12.2017 roku liczba mieszkańców Suwałk wynosiła 69.554 osoby. Natomiast maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Suwałk określona Uchwałą nr XLVII/585/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 27 czerwca 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z dnia 29.06.2018 r. poz. 2931) wynosi 485.

Wynika z tego, że w Suwałkach na jedno przedmiotowe zezwolenie przypada 144 mieszkańców.

Standardy

działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży

- 1. Podmiot prowadzący świetlicę winien spełniać wymogi określone w art. 18-28 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.).**
- 2. Cele wprowadzenia przedmiotowego standardu:**
 - 1) zwiększenie liczby profesjonalnych działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym dla dzieci i młodzieży realizujących wybrane elementy Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach w ich najbliższym środowisku,
 - 2) zwiększenie dostępności działań opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych podejmowanych na rzecz dzieci i młodzieży na terenie Miasta Suwałki,
 - 3) stworzenie narzędzia do weryfikacji ofert na działania o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym składanych przez podmioty publiczne i niepubliczne, ubiegające się o finansowanie ze środków budżetowych Miasta Suwałki.
- 3. Standard odnosi się do prowadzenia następujących działań:**
 - 1) świetlicy środowiskowej (opiekuńczo-wychowawczej),
 - 2) świetlicy socjoterapeutycznej,
 - 3) zajęć socjoterapeutycznych.
- 4. Standard świetlicy środowiskowej (opiekuńczo – wychowawczej):**
 - 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne osiedla lub części miasta,
 - 2) pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15-cioro dzieci,
 - 3) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) wspierające rozwój psychiczny i fizyczny, w tym rozwijające zainteresowania i zdolności,
 - c) kształtujące umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) dożywianie,
 - 4) zadania świetlicy środowiskowej:
 - a) stała, systematyczna współpraca z rodziną dziecka,
 - b) rozpoznanie sytuacji dziecka w kontekście jego sytuacji rodzinnej,
 - c) organizacja czasu wolnego, prowadzenie zajęć tematycznych,
 - d) prowadzenie pracy z grupą poprzedzone jej planowaniem w zespole pracowników,
 - e) indywidualne spotkania z dziećmi organizowane poza pracą z grupą,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem i z grupą,
 - g) współpraca z innymi instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów

alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),

- h) pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami, szkolnymi itp.),
- i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,
- 5) zajęcia w świetlicy środowiskowej prowadzą nauczyciele, wychowawcy i instruktorzy posiadający przygotowanie na kierunku: pedagogika, pedagogika specjalna, psychologia, socjologia, praca socjalna, nauka o rodzinie lub osoby z wykształceniem średnim i udokumentowanym co najmniej 3-letnim stażem pracy z dziećmi lub rodziną,
- 6) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy środowiskowej za zgodą rodziców lub opiekunów,
- 7) w świetlicy środowiskowej może zostać zorganizowany hostel zapewniający opiekę w porze nocnej,
- 8) pracownikami świetlicy mogą być osoby które:
 - nie są i nie były ograniczone, zawieszone lub pozbawione władzy rodzicielskiej,
 - nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
 - wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego.

5. Standard świetlicy socjoterapeutycznej:

- 1) obszar działania obejmuje środowisko lokalne - część miasta,
- 2) pod opieką jednego wychowawcy, w tym samym czasie, może przebywać nie więcej niż 15-cioro dzieci,
- 3) rodzaje prowadzonych zajęć:
 - a) edukacyjne, w tym odrabianie lekcji, wyrównywanie braków szkolnych,
 - b) ogólnorozwojowe, w tym rozwijające zainteresowania i uzdolnienia,
 - c) rozwijające umiejętności życiowe i społeczne,
 - d) zagospodarowujące czas wolny, w tym korzystanie z dóbr kultury,
 - e) wycieczki i wyjazdy wakacyjne o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,
 - f) socjoterapeutyczne, prowadzone w celu eliminowania zaburzeń zachowania,
 - g) specjalistyczne, w szczególności korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne,
 - h) wyjazdowe warsztaty i obozy socjoterapeutyczne,
- 4) zadania świetlicy socjoterapeutycznej:
 - a) sporządzanie diagnozy indywidualnej dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
 - b) prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych zgodnie z programem przygotowanym dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
 - c) praca ze stałymi grupami dzieci,
 - d) praca z dziećmi w kontakcie indywidualnym,
 - e) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla dzieci. W planach tych warto uwzględniać włączanie dziecka w działania różnorodnych kół zainteresowań, grup rozwojowych, w pozalekcyjne i pozaszkolne zajęcia – zgodnie z predyspozycjami i zainteresowaniami dziecka,
 - f) prowadzenie dokumentacji pracy z dzieckiem zgodnej z charakterem placówki (dokumentacja diagnozy, planów i realizacji indywidualnych i grupowych zajęć z dziećmi wraz z osiągnięciami),
 - g) utrzymywanie kontaktów z rodziną dziecka w celu:
 - diagnozy sytuacji rodzinnej.

- rozwiązywania problemów rodziny (np. motywowanie osoby uzależnionej lub współuzależnionej do podjęcia terapii),
 - współpracy dotyczącej postępów dziecka w procesie socjoterapii,
- h) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.), które mogą pomóc rodzinie w rozwiązaniu jej problemów, a zwłaszcza w zakresie podejmowania interwencji wobec osób uzależnionych i współuzależnionych. Niezwykle istotna jest współpraca z wychowawcami klas, pedagogami szkolnymi i nauczycielami uczącymi dzieci, zwłaszcza tych przedmiotów, które sprawiają dzieciom trudności. Aby zwiększyć efektywność pomocy, konieczna jest wymiana informacji na temat sytuacji szkolnej dziecka, ewentualnych wagarów itp.,
 - i) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących pracy placówki,
 - j) zajęcia (spotkania) grupowe dla rodziców, warsztaty w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych,
- 5) dzieci i młodzież mogą uczestniczyć w zajęciach organizowanych w świetlicy socjoterapeutycznej po uzyskaniu zgody rodziców lub opiekunów,
 - 6) zajęcia organizuje się po sporządzeniu diagnozy dziecka, w szczególności rozwoju poznawczego, emocjonalnego i społecznego, i jego rodziny, diagnoza ta jest podstawą do przygotowania indywidualnych programów rozwojowo-terapeutycznych dla każdego dziecka oraz planu pracy z jego rodziną,
 - 7) zajęcia w świetlicy socjoterapeutycznej prowadzą psycholodzy, pedagodzy i inni specjaliści posiadający przygotowanie do tego rodzaju działalności potwierdzone odpowiednim certyfikatem,
 - 8) w świetlicy socjoterapeutycznej powinien być zatrudniony jeden psycholog,
 - 9) uczestnicy zajęć w świetlicy socjoterapeutycznej mogą korzystać z dożywiania,
 - 10) pracownikami świetlicy mogą być osoby które:
 - nie są i nie były ograniczone, zawieszone lub pozbawione władzy rodzicielskiej,
 - nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwa lub umyślne przestępstwa skarbowe,
 - wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika ze stosunku egzekucyjnego,
 - 11) grupy dzieci powinny być organizowane w określonych przedziałach wiekowych, programy zajęć grupowych (cele, formy zajęć, metody) powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci oraz ograniczeń wynikających z ich sytuacji rodzinnej.

6. Standard zajęć socjoterapeutycznych:

- 1) diagnoza indywidualna dziecka i jego sytuacji rodzinnej i szkolnej,
- 2) prowadzenie zajęć zgodnie z programem dla całej grupy i diagnozą indywidualną dzieci,
- 3) utrzymywanie stałych kontaktów z rodziną dziecka,
- 4) przygotowanie i realizacja indywidualnych programów rozwojowo - terapeutycznych dla dzieci,
- 5) prowadzenie dokumentacji,
- 6) współpraca z instytucjami (gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, szkoła, ośrodek pomocy rodzinie, sąd rodzinny, powiatowe centrum pomocy rodzinie itp.),
- 7) korzystanie z konsultacji lub superwizji dotyczących prowadzonych zajęć,
- 8) grupy dzieci powinny być organizowane w określonych przedziałach wiekowych,
- 9) programy zajęć grupowych (cele, formy zajęć, metody) powinny być dostosowane do potrzeb rozwojowych dzieci oraz ograniczeń wynikających z ich sytuacji rodzinnej.

Uzasadnienie
do projektu uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie Miejskiego Programu
Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii
w Suwałkach na 2019 rok.

Stosownie do uregulowań prawnych zawartych w art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, które prowadzone są w postaci uchwalanego corocznie przez radę gminy gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zgodnie z uregulowaniami prawnymi zawartymi w art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które określone są w gminnym programie uchwalanym przez radę gminy.

Działania zawarte w przedmiotowym programie ujmuje obszary zadań wynikające z ww. ustaw.

Niniejszy Program został opracowany w oparciu o diagnozę problemów uzależnień oraz wiedzy i doświadczeń zdobytych podczas dotychczasowej realizacji Programu. Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji społeczeństwa, zadaniem realizacji Programu jest tworzenie systemu wspomagającego: rodzinę, dzieci i młodzież, w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny oraz poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dlatego też Program adresowany jest do ogółu społeczności lokalnej, zarówno mieszkańców Suwałk jak i instytucji zaangażowanych w pracę nad rozwiązywaniem bieżących problemów alkoholowych i innych uzależnień.

Program określa działania, wskaźniki, sposoby ich realizacji, źródła finansowania, zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz uwzględnia opinie instytucji i osób zajmujących się zawodowo profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom, a także problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Integralną częścią Programu jest załącznik, w którym zostały określone standardy działań opiekuńczo - wychowawczych i socjoterapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży. Celem opracowania powyższych standardów jest zwiększenie liczby profesjonalnych działań o charakterze opiekuńczo-wychowawczym i socjoterapeutycznym w prowadzonych placówkach wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie Suwałk.

Na realizację zadań Programu przeznaczone są środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych od podmiotów prowadzących działalność na terenie Suwałk. W 2019 roku planuje się wpływ w tym zakresie w wysokości około 1.650.000 zł.

W dniach od 14 września do 28 września br. trwały konsultacje społeczne dotyczące projektu ww. uchwały. Propozycje zmian do projektu uchwały zgłosiła Suwalska Rada Działalności Pożytku Publicznego. Zgłoszone propozycje zmian zostały uwzględnione w przedkładanym projekcie uchwały.

W celu realizacji zapisów wynikających z ww. ustaw zasadnym jest podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Suwałkach na 2019 r.

PREZYDENT

Czesław Renkiewicz

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 2018 r.

w sprawie zmiany uchwały w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019

Na podstawie art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2018 r. poz. 450, poz. 650, poz. 723, poz. 1365) uchwała się, co następuje:

§ 1. W załączniku Nr 1 do Uchwały Nr LI/620/2018 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 września 2018 r. w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019 (Dz. Urz. Woj. Podlaskiego z 2018 r. poz. 3868) § 25 otrzymuje brzmienie:

"§ 25.1. W celu przeprowadzenia otwartych konkursów ofert Prezydent:

- 1) powołuje komisje konkursowe do opiniowania ofert złożonych w otwartych konkursach ofert, zwane dalej komisjami konkursowymi;
- 2) ustala Regulamin pracy komisji konkursowych, określając w nim zasady pracy tych komisji oraz wyznacza przewodniczącego komisji konkursowej.

2. Członkowie komisji konkursowej przed rozpoczęciem prac komisji składają oświadczenie, że nie są członkami Organizacji, która złożyła ofertę konkursową.

3. Członkowie komisji konkursowej pracują na zasadach określonych w regulaminie pracy komisji konkursowej.

4. Na wniosek przewodniczącego komisji konkursowej w pracach komisji konkursowej mogą uczestniczyć osoby posiadające specjalistyczną wiedzę w zakresie zadań publicznych, których dotyczy konkurs.

5. Przewodniczącym komisji konkursowej jest przedstawiciel Wydziału ogłaszającego otwarty konkurs ofert, a pracownicy tego wydziału zapewniają obsługę administracyjno-biurową komisji konkursowej.

6. Komisja konkursowa dokumentuje swoją pracę w formie pisemnej (protokołu), zgodnie z ogłoszonymi warunkami konkursu.

7. Komisja wypracowuje stanowisko i przedstawia je w formie protokołu oraz zbiorczego arkusza oceny ofert, który poza oceną rozpatrywanych ofert zawiera proponowaną do przyznania kwotę dotacji.

8. Ostatecznego wyboru najkorzystniejszych ofert i określenia wysokości kwoty przyznanej dotacji dokonuje Prezydent.

9. Informacje o złożonych ofertach oraz ofertach niespełniających wymogów formalnych, jak również odmowie lub udzieleniu dotacji na realizację zadań, będą podawane do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej oraz na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Suwałkach."

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 3. Uchwała podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Nie wnoszę zastrzeżeń

formalno-prawnych i redakcyjnych

Suwałki, dn. 29.09.2018 r.

Adwokat
Maciej Langner

Uzasadnienie

**do projektu uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie zmiany uchwały
w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami
pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia
24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019**

25 września 2018 r. Rada Miejska w Suwałkach podjęła uchwałę w sprawie uchwalenia Programu współpracy Miasta Suwałk z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2019. W ocenie Wydziału Nadzoru i Kontroli Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w uchwale zbędne są zapisy dotyczące składu osobowego komisji konkursowych do oceny w otwartych konkursach ofert oraz informacja, że komisje pracują bezpłatnie.

Zgodnie z tą wykładnią te elementy zostały usunięte w przedkładanym Wysokiej Radzie projekcie. Pozostała treść tego fragmentu pozostała bez zmian.

PREZYDENT
Czesław Rąbkiewicz

Suwałki, 29 października 2018 r.

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 2018 r.

**w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego rejonu Osiedla Klasztorna w Suwałkach**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349 i poz. 1432) oraz art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1945) - Rada Miejska w Suwałkach uchwala, co następuje:

§ 1. Przystępuje się do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Osiedla Klasztorna w Suwałkach, w granicach oznaczonych na mapie stanowiącej załącznik graficzny do niniejszej uchwały.

§ 2. Plan miejscowy, o którym mowa w § 1, winien zawierać pełny zakres rozstrzygnięć i ustaleń określonych w art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

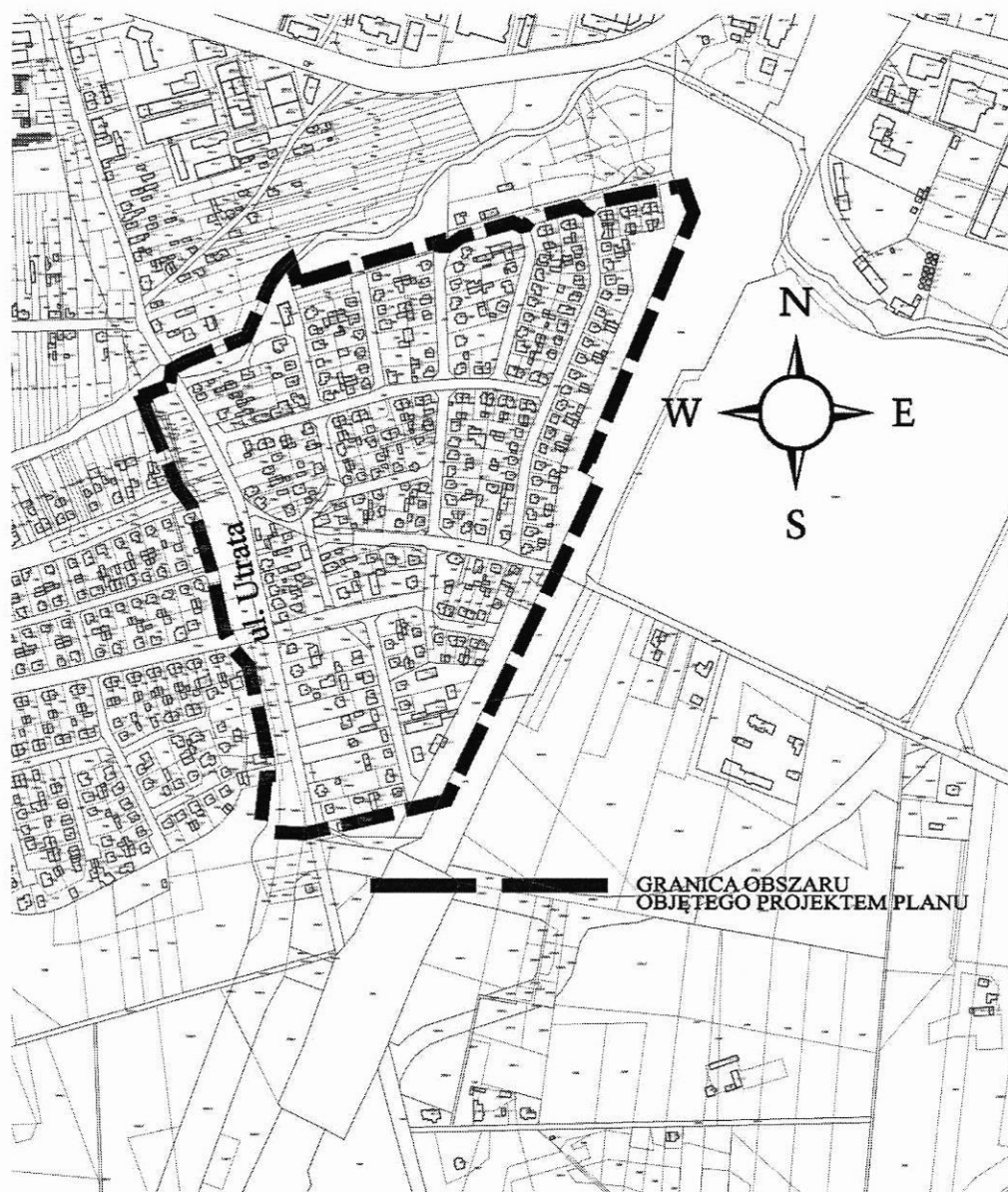
§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Nie wnoszę zastrzeżeń
formalno-prawnych i redakcyjnych
Suwałki, dn. 2/5 PAZ. 2018

Adwokat
Maria Langner

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Miejskiej w Suwałkach
z dnia

UZASADNIENIE

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Suwałkach w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego rejonu Osiedla Klasztorna w Suwałkach

Obszar wskazany do opracowania planu o powierzchni ok. 24,4 ha, obejmuje teren Osiedla Klasztorna w Suwałkach.

Granicami opracowania planu objęto osiedle zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolno stojącej oraz fragment ulicy Utrata w ciągu drogi krajowej nr 8.

Granicę planu od zachodu stanowi ulica Utrata. Od północy fragment odcinka rzeki Czarnej Hańczy oraz fragment odcinka ulicy Pogodnej. Od wschodu granica przebiega po granicy terenów kolejowych (linia kolejowa relacji Białystok – Suwałki).

Omawiany teren, poza fragmentami pasa drogowego ulicy Utrata oraz częścią działek w rejonie mostu na rzece Czarnej Hańczy, nie posiada obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Przystąpienie do sporządzenia planu wywołane jest koniecznością uporządkowania istniejącego zagospodarowania, w szczególności pod względem rozwiązań komunikacyjnych i umożliwienia racjonalnego wykorzystania terenów, w tym dokonania regulacji własnościowych w stosunku do terenów nim objętych.

Celem sporządzenia planu jest stworzenie podstawy prawnej do podejmowania i realizacji działań inwestycyjnych w tym:

- 1) ustalenie nowych zasad skomunikowania terenów objętych planem,
- 2) ustalenie zasad zabudowy i zagospodarowania,
- 3) uporządkowanie istniejącego zagospodarowania w dostosowaniu do aktualnego stanu prawnego i własnościowego,
- 4) ustalenie zasad inwestowania, w sposób wykluczający konflikty funkcjonalne, przestrzenne i komunikacyjne.

Zgodnie z ustaleniami zawartymi na rysunku Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk, uchwalonym uchwałą Nr XX/232/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 maja 2016 r., w granicach opracowania planu występują tereny oznaczone jako: tereny zurbanizowane, tereny przewidziane do kształtowania zieleni krajobrazowej i ciągów ekologicznych, oraz obszary przestrzeni publicznych.

Umożliwienie uporządkowania terenów i wprowadzenia regulacji własnościowych oraz przeznaczenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego terenów pod realizację nowych inwestycji, w tym wprowadzenie zmian w układzie komunikacyjnym jest zatem zgodne z ustaleniami obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Suwałk, uchwalonego uchwałą Nr XX/232/2016 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 25 maja 2016 r.

Biorąc powyższe pod uwagę, zasadne jest przystąpienie do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego tego rejonu miasta, w granicach wskazanych w projekcie uchwały.

PREZYDENT
Czesław Runkiewicz

Suwałki, dnia 26 października 2018 r.

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 2018 r.

w sprawie określenia stawek w podatku od nieruchomości na 2019 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2018 r. poz. 994, poz. 1000, poz. 1349, poz. 1432) i art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445, poz. 1693, poz. 1722, poz. 1669, poz. 1588) Rada Miejska w Suwałkach uchwala, co następuje:

§ 1. Określa się następujące stawki podatku od nieruchomości obowiązujące na terenie Miasta Suwałki:

1) od gruntów:

- a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków **0,88 zł** od 1 m² powierzchni,
- b) pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych **4,42 zł** od 1 ha powierzchni,
- c) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego **0,39 zł** od 1 m² powierzchni,
- d) niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1398), i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego **2,80 zł** od 1 m² powierzchni;

2) od budynków lub ich części:

- a) mieszkalnych **0,70 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej,
- b) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej **22,23 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej,
- c) zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym **10,50 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej,
- d) związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń **4,53 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej,
- e) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego **7,47 zł** od 1 m² powierzchni użytkowej;

3) od budowli 2% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3 i ust. 3-7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 3. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała nr XXXVIII/496/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie określenia stawek w podatku od nieruchomości na 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 4536).

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Suwałki, dn. 29/11/2018

Adwokat
Maria Langner

U Z A S A D N I E N I E

Na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1445 ze zm.) rada gminy, w drodze uchwały, określa wysokość stawek w podatku od nieruchomości. Stawki nie mogą przekroczyć rocznie górnych stawek kwotowych obwieszczonych przez Ministra Finansów.

Zgodnie z obwieszczeniem Ministra Finansów z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2019, od 1 stycznia 2019 roku podwyższone zostały maksymalne stawki podatków i opłat lokalnych o wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych, który w I półroczu 2018 r. w stosunku do I półrocza 2017 r. wyniósł 101,6 (wzrost cen o 1,6%).

Na terenie Miasta Suwałk stawki podatku od nieruchomości nie ulegały podwyższeniu od 2014 r. Realizowana dotychczas polityka podatkowa wskazuje, iż tempo wzrostu stawek w podatku od nieruchomości w naszym mieście jest wolniejsze niż tempo wzrostu stawek maksymalnych.

Proponowane podwyższone stawki nie gwarantują maksymalnego wpływu z podatku od nieruchomości w tym zakresie i planowane są na poziomie niższym od maksymalnych stawek ogłoszonych przez Ministra Finansów w obwieszczeniu z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych na rok 2019.

Skutkiem finansowym podwyższenia niektórych stawek podatkowych wymienionych poniżej tj.:

- „gruntów związane z prowadzeniem działalności gospodarczej” do wysokości 0,88 zł,
- „gruntów pozostałych” do wysokości 0,39 zł oraz
- „budynków mieszkalnych” do wysokości 0,70 zł,

będzie wzrost w 2019 roku potencjalnych dochodów Miasta Suwałk z tytułu podatku od nieruchomości w powyższym zakresie w porównaniu do 2018 roku o około 1 287 337,00 zł.

PREZYDENT

Czesław Repbiewicz

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 2018 r.

w sprawie stawek podatku od środków transportowych na 2019 r.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994, poz.1000, poz. 1349, poz. 1432) i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1445, poz. 1693, poz. 1722, poz. 1669, poz. 1588) Rada Miejska w Suwałkach uchwala co następuje:

§ 1. Określa się następujące stawki podatku od środków transportowych obowiązujące na terenie Miasta Suwałki:

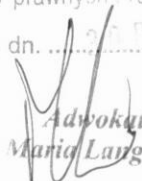
- 1) od samochodów ciężarowych, o których mowa w art. 8 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, o dopuszczalnej masie całkowitej:
 - a) powyżej 3,5 ton do 5,5 ton włącznie - 638 zł;
 - b) powyżej 5,5 ton do 9 ton włącznie - 847 zł;
 - c) powyżej 9 ton do poniżej 12 ton - 1 178 zł;
- 2) od samochodów ciężarowych, o których mowa w art. 8 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, o dopuszczalnej masie całkowitej równej i wyższej niż 12 ton w zależności od liczby osi, dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu i rodzaju zawieszenia według stawek określonych w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały;
- 3) od ciągników siodłowych i balastowych, o których mowa w art. 8 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów:
 - a) od 3,5 ton do 5,5 ton włącznie - 915 zł;
 - b) powyżej 5,5 ton do 9 ton włącznie - 1 178 zł;
 - c) powyżej 9 ton do poniżej 12 ton - 1 552 zł;
- 4) od ciągników siodłowych i balastowych, o których mowa w art. 8 pkt 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 ton w zależności od liczby osi, dopuszczalnej masy całkowitej pojazdu i rodzaju zawieszenia według stawek określonych w załączniku Nr 2 do niniejszej uchwały;
- 5) od przyczep i naczep, o których mowa w art. 8 pkt 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego - 402 zł;
- 6) od przyczep i naczep, o których mowa w art. 8 pkt 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą równą lub wyższą niż 12 ton, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego, według stawek określonych w załączniku Nr 3 do niniejszej uchwały;
- 7) od autobusów, o których mowa w art. 8 pkt 7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, o ilości miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy:
 - a) mniejszej niż 22 miejsca - 1054 zł;
 - b) równej lub wyższej niż 22 miejsca - 1 914 zł.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Suwałk.

§ 3. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc uchwała nr XXXVIII/497/2017 Rady Miejskiej w Suwałkach z dnia 29 listopada 2017 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych na 2018 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2017 r. poz. 4537).

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Nie wnoszę zastrzeżeń
funkcyjno-prawnych i redakcyjnych
Suwałki, dn. 26.11.2019

Adwokat
Maria Langner

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Suwałkach

z dnia 2018 r.

STAWKI PODATKU DLA POJAZDÓW OKREŚLONYCH w art. 8 pkt 2 USTAWY

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
Nie mniej niż	Mniej niż	Oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	Inny system zawieszenia osi jezdnych
1	2	3	4
Dwie osie			
12	13	707	1552
13	14	721	1574
14	15	735	1574
15	i więcej	790	1588
Trzy osie			
12	17	638	1 178
17	19	818	1386
19	21	832	1552
21	23	847	1580
23	25	1302	1942
25	i więcej	1358	2 009
Cztery osie i więcej			
12	25	1248	1 857
25	27	1525	1 899
27	29	1788	2 953
29	31	2 065	2 953
31	i więcej	2 108	2 953

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Suwałkach

z dnia 2018 r.

STAWKI PODATKU DLA POJAZDÓW OKREŚLONYCH w art. 8 pkt 4 USTAWY

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: ciągnik siodłowy + naczepa; ciągnik balastowy + przyczepa (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
Nie mniej niż	Mniej niż	Oś jezdną (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	Inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1	2	3	4
Dwie osie			
12	18	1552	1 666
18	25	1733	2 190
25	31	1 803	2 232
31	i więcej	1 831	2 302
Trzy osie i więcej			
12	40	1594	2 246
40	i więcej	2 190	2 953

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr

Rady Miejskiej w Suwałkach

z dnia 2018 r.

**STAWKI PODATKU DLA PRZYCZEP I NACZEP OKREŚLONYCH
w art. 8 pkt. 6 USTAWY**

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów: naczepa/przyczepa + pojazd silnikowy (w tonach)		Stawka podatku (w złotych)	
Nie mniej niż	Mniej niż	Oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	Inne systemy zawieszenia osi jezdnych
1	2	3	4
Jedna oś			
12	18	236	374
18	25	416	718
25	i więcej	554	722
Dwie osie			
12	28	319	402
28	33	790	1 081
33	38	1 081	1 650
38	i więcej	1 470	2 121
Trzy osie i więcej			
12	38	1 123	1 650
38	i więcej	1 233	2 121

UZASADNIENIE

Rada Gminy zgodnie z przepisami art. 10 ustawy z dnia 12.01.1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U z 2018 r. poz. 1445 ze zm.) określa w drodze uchwały wysokość stawek podatku od środków transportowych. Roczna stawka podatku od jednego środka transportowego nie może przekroczyć stawki maksymalnej oraz nie może być niższa od stawki minimalnej, które ogłoszone zostały przez Ministra Finansów.

Minister Finansów obwieszczeniami z dnia 25 lipca 2018 r. w sprawie górnych granic stawek kwotowych podatków i opłat lokalnych w 2019 r. opublikowanego w Monitorze Polskim z 3 sierpnia 2018 r., poz. 745 i z dnia 15 października 2018 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2019 r. opublikowanego w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 1018 ustalił maksymalne i minimalne stawki podatku od środków transportowych na 2019 r.

Stawki podatku od środków transportowych na 2019 rok pozostają na niezmiennym z roku 2018 poziomie. Należy podkreślić, iż stawki te nie uległy podwyższeniu od 2013 r. i mieszczą się w przedziałach pomiędzy stawkami minimalnymi a maksymalnymi ustalonymi przez Ministra Finansów na rok 2019.

PREZYDENT
Czesław Renkiewicz